

Ar lukturi, lampu un mēnesi

● Uz Eiropas Savienību bez elektrības



● Iedezzinu lampu, un jūtos tikpat kā elektriskajā apgaismojumā, saka Helēna Rudzīte.

Nerunājot par tik smalkām lietām kā veļas mazgājamā mašīna, sulu spiede, elektriskais urbis vai zāģis, ledusskapis, dators, Liksmu mājās svešas un nekad nepieejamas bijušas tādas sadzīves lietas kā radio, elektriskais gludeklis, tējkanna, plītiņa, un te nekad ar vienu pirksta piespiedienu un «klik» skaņu nav iemirdzējušies gaisma mājas logos.

Pa ceļam uz Eiropu tādi vēsturiski relikti kā mājas bez elektrības nu liekas pavisam nerealī. Diemžēl tā ir visīstākā patiesība, un Preiļu rajonā vismaz 30 lauku mājās elektriskais apgaismojums ir sveša un neredzēta lieta.

Bezceļa kilometri

Lai atrastu Helēnu Rudzīti un Liksmu mājas, kurās viņa dzīvo Rušonas pagastā, līdz jāaicina pavadone. Marijai Lavrenovai šajā apkārtnē – Augustovā aizritējusi bērnība, un viņa ir ar mieru kājām mērot četrus kilometrus. Kājām tāpēc, ka, pateicoties meža izcirtēju patvaļai, kuru neierobežo arī pašvaldība, ar smago tehniku ceļa gabals līdz mežam pārvērsts divos dziļos grāvjos, kas ne redakcijas vieglajai automašīnai, ne citiem brauktgribētājiem nav pārvarami. Nākas divus kilometrus turp un tikpat – atpakaļ nostaigāt kājām. Mežā uzejam arī darbīgo zāģētāju brigādi, kuras pūļu rezultātā uzkalniņš izskatās kā galva bez skalpa, tik «centīgi» no

tā ir novākts viss dzīvais – koki, krūmi. Sūnas un augi sablietēti. Kaila zeme.

Tālāk gan meža celiņš ievēd dabīgā vidē, kur reibina pamatīgi stiprs sutoņas un meža aromātu kokteilis, dzied putni.

Un te jau arī Liksmu mājas. Ar vēl joprojām izplautu un sakoptu sētvidu, ar kuplu flokšu un ķeizarkroņu dobi, ar plašu ābeļu dārzu, ar to labestīgo auru, ar kādu mājas vienmēr ilgojas pēc saviem pārnācējiem. Neierasti vienas, ka ne no vienas puses uz mājām neved elektrolīnija.

Lidumnieku atkāpšanās

Helēna Rudzīte stāsta par savu tēvu. Pirmās Latvijas brīvvalsts laikā iepircis šo me-

ža gabalu, kopā ar sievu sīkstī cinījies, kamēr atrīvojis to no krūmiem un kokiem. 23 hektārus pārvērtis auglīgā zemē. Arī kaimiņos bijušas mājas. Liksmu mājās bijusi iekārtota pat pienotava, uz kurieni apkārtējie zemnieki veduši pienu. Helēna rāda kādreizējā ceļa vietu, kas savienojis ar kaimiņiem. Tagad bijušie nāburgi aizsaulē, mājas iznīkušas, tuvākā – nodegusi. Ceļš aizaudzis. Bija «plāna» ceļš, viņa saka, bet kolhozs «sajāja» visus tiltus, ceļu izjauc. Tagad tas tikko manāms, nelietojams. Ja gribu tikt līdz šosejai, brienu pa purva malu, trīs kilometri, viņa ar roku rāda virzienu. Mēs esam ieradusies no citas puses, jo purva malas taciņas pārzina tikai pati šo māju iemītniece. Vecāki šeit nodzīvojuši visu mūžu kopā ar viņas māsu, kura strādājusi dažādos darbos vietējā kolhozā. Bet to, lai elektrības līniju pastieptu līdz kaimiņu mājām un līdz Liksmām, nav izdevies izcīnīt pat tajos laikos, kad par to rūpējās kolhozi un ciemu padomes. Pieprasīta ļoti liela summa. Pēc tam, kad vecāki aizgāja aizsaulē, šeit dzīvoja Helēnas māsa,

kas bija kļuvusi par pirmās grupas invalīdi. Viņa nevēlējās atstāt tēva mājas, un Helēna pārcēlās uz dzīvi pie viņas. Ik rītus devās uz darbu Preiļos. Arī māsa nu jau šķīrusies no šīs zemes gaitām, un Helēna palikusi viena. Ja neskaita uzticamo mājas sargu, kam vecuma dēļ piemēviesies paralīze un to nīgu ņegu jezgu, ko mājās ienes 15 kaki. Te uz dzīvi apmetušies visi peļu junkuri, kuri pamesti kaimiņu mājās. Vēl viena māsa ar ģimeni dzīvo Rīgā.

Saimniecei vairs spēka tik vien, kā vairākiem paņēmiem applaut pagalmu, lai sētsvidus neaizaug. Iesēts neliels auzu lauciņš, lai svešam cilvēkam, kam te gadās ieklist, būtu skaidrs, ka mājas ir apdzīvotas. Bet citādi – no visām pusēm uzbrukumā dodas mežs, un jaunaudzes atvasītes pamanījušās sadīgt pagalmā pat pēc pēdējās applaušanas. Vēl pērnvasar saimniece jutusies stiprāka un ar cirvīti cinījies pret krūmiem. Šovasar to vairs nespēj. Lidumnieka darbs ir bijis veltīgs. Mežs atkaro savu zemi. Šajās mājās, bez ceļa, bez elektrības dzīvotgribētāju nebūs.

Turpinājums 8. lappusē.



- Banka savā jubilejā dāvina pulksteni pilsētai jubilejai
- Latgales pensionāri pulcēsies Rožupē ⇒ 2. lpp.
- Trešdienas intervija ar Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības biroja vadītāju Valiju Ruisu ⇒ 3. lpp.
- Stājušies spēkā grozījumi SAPARD programmā ⇒ 4. lpp.
- Tuvojas putnu rudens medības ⇒ 5. lpp.
- Gāganu kari un buldurēšanas paraugstunda «Ainavā» ⇒ 6., 7. lpp.
- Policijas ziņas ⇒ 10. lpp.
- «Novadnieka» īpašais piedāvājums ⇒ 11. lpp.
- Sludinājumi, reklāma ⇒ 12. lpp.

Noslēgusies AKCIJA
«Izgaršo vasaru
arī ziemā».

**10 kilogramus
cukura laimējuši:**

Marija ZĪMELE (Pelēci, kv. nr. 802820),

Valdis SKUTELS (M.Trūpi, kv. nr. 832563),

Valentīna PATMALNIECE (Livāni, kv. nr. 209843),

Bīrta DANČAUSKA («Bašķi», kv. nr. 869913),

Irēna JERŠOVA (Preiļi, kv. nr. 966525),

SMUKŠA (Kauša, kv. nr. 008870),
Aigars KŪKUSILIŅŠ («Kūkas», kv. nr. 005034),

Veneranda ŠMUKSTE (Vārkava, kv. nr. 507875),

Vincents PŪDŽS (Apšenieki, kv. nr. 631656),

Monika PUDULE (Smelteri, kv. nr. 015475).

Aicinām visus laimējušos
lasītājus **13. augustā pulkst. 11.00**

ierasties redakcijā
Brīvības ielā 14, Preiļos uz
sarunu pie kafijas galda.

Līdzī jāņem abonēšanas kvīts un
personu apliecinošs dokuments.

NACIONĀLĀS ZIŅAS

Palielinās pabalstu invalidiem

No 1. oktobra par 15 latiem tiks palielināts pabalsts invalidiem kopš dzimšanas – līdzšinējo 35 latu vietā viņi saņems 50 latus. Nolemts, ka turpmāk grūtniecēm un bērniem 100 procentu apjomā apmaksās glikēmijas teststrēmeļu iegādi, kas nepieciešamas kopumā vairāk nekā 9000 iedzīvotāju.

Pabalsta palielināšanai no šī gada pamatbudžeta būs nepieciešami 351 140 latu. Pašlaik vidēji mēnesī pabalstus saņem 5097 cilvēki. Tiek prognozēts, ka turpmāk ik gadu sociālo pabalstu saņēmēju skaits palielināsies par 1,75 procentiem. Sociālā nodrošinājuma pabalsta apjoms netika pārskatīts piecus gadus, bet šajā laikā patēriņa cenu indekss pieaudzis par 14,2 procentiem, liecina Labklājības ministrijas dati.

Ieviesīs vienotu neatliekamās palīdzības telefonu 112

Valdības komiteja pagājušajā nedēļā akceptēja Iekšlietu ministrijas koncepciju par vienota ārkārtējas palīdzības numura 112 ieviešanu Latvijā. Projekts paredz saglabāt katram operatīvajam dienestam – Valsts policijai, Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienestam, neatliekamajai medicīniskajai palīdzībai un gāzes dienestam – esošos numurus un paralēli visā Latvijā ieviest arī vienu neatliekamās palīdzības numuru – 112. Projekts par vienota numura ieviešanu notiks uz Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta bāzes, kur šis numurs darbojās jau no 1998. gada. Dienests šī numura attīstībā ieguldījis 78 875 latus. Paredzēts izveidot piecus reģionālos centrus neatliekamās palīdzības zvanu 112 saņemšanai.

Sarucis ES atbalstītāju īpatsvars

Pēc pēdējos mēnešos reģistrētā stabilā pilsoņu atbalsta pieauguma Latvijas dalībai Eiropas Savienībā (ES) jūlijā atbalsts ES Latvijā ir ievērojami samazinājies, informē LETA. Sabiedriskā domas aptaujas rezultāti liecina, ka par Latvijas dalību ES gatavi balsot 49,6 procenti pilsoņu, pret – 34,4 procenti. Salīdzinot šī jūnijā šie skaitļi bijuši 57,1 un 24,5 procenti.

Lai gan sociologi un ES informācijas kampaņas rīkotāji apgalvo, ka uztraukumam nav pamata, tomēr citi speciālisti pieļauj, ka sabiedrības negatīvo viedokli par ES ietekmēs nākamā gada budžeta veidošana, kur daudzām nozarēm paredzēts ievērojams finansējuma samazinājums. Tagad valdībai ir jāpierāda, ka valstī notiekošie procesi un Latvijas iestāja ES ir pavisam atšķirīgas lietas.

Laucinieki varēs saņemt vairāk kredītu

Valdība akceptēja grozījumus lauksaimniecības ilgtermiņa investīciju kredīšanas programmā. Ir paplašināts to cilvēku loks, kas varēs pretendēt uz Hipotēku bankas kredītu ar atvieglotiem nosacījumiem. Turpmāk šo kredītu varēs saņemt arī lauksaimniecības pakalpojumu kooperatīvās sabiedrības. Visu kredītu pretendentu maksimālā summa palielināta līdz 200 000 latu.

Ziņas sagatavoja L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Banka savā jubilejā dāvina pulksteni pilsētai jubilārei



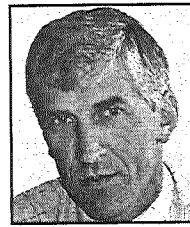
● Pēc Hipotēku un zemes bankas Preiļu nodaļā veiktajiem remontdarbiem tās telpas paplašināsies par 50 kvadrātmetriem. Tiks uzstādīts bankomāts, būs iespēja saņemt internetbankas pakalpojumus. Lielāku darba telpu iegūs kredītspeciālisti. Bet patlaban par nodaļas rekonstrukciju gādā būvfirmas speciālisti. Foto: M. Rukosjuvs

Latvijas Hipotēku un zemes banka, kas šogad atzīmē savu desmit gadu darbības jubileju, sagādājusi dāvanu Preiļiem, pilsētai jubilārei, kas svin savas pastāvēšanas 75. gadskārtu. Pilsētas centrā patlaban tiek veikti priekšdarbi pulksteņa uzstādīšanai. Pulksteņa atklāšana paredzēta 9. augustā pulksten 16.00. Preiļi Latgalē būs otrā pilsēta, kura saņems šādu Hipotēku bankas dāvanu. Tāds pulkstenis jau ir uzstādīts Rēzeknē.

Hipotēku bankas Preiļu nodaļā notiek arī telpu paplašināšanas darbi. Šajā sakarā «Novadniekam» informāciju sniedza Latvijas Hipotēku un zemes bankas Latgales reģiona vadītājs Jānis Vaičulis.

— Hipotēku bankas Preiļu nodaļa ir izaugusi un izvērsusi savu darbību, un tai līdzinējās telpās kļuva par šau-

● Hipotēku un zemes bankas Latgales reģiona vadītājs Jānis Vaičulis «Novadniekam» atzina, ka bankas Preiļu nodaļā strauji palielinās klientu skaits, kas liecina par pilsētas un rajona ekonomisko augšupeju.



ru, — teica Jānis Vaičulis. — Patlaban notiek nodaļas telpu paplašināšanas darbi, kurus plānots pabeigt līdz 1. septembrim. Līdz ar to gan darbiniekiem, gan klientiem būs radīti ērtāki apstākļi.

Jānis Vaičulis teica, ka paplašināšanas darbi notiek operatīvi un kvalitatīvi, tāpēc nav ne mazāko šaubu, ka tie tiks pabeigti paredzētajā termiņā.

Hipotēku bankas Preiļu nodaļā šogad palielinājies darbinieku skaits. Jānis Vaičulis šīs pārmaiņas pamatoja ar to, ka bankas darba apjoms pieaug ļoti strauji. Tās izskaidrojams, pirmkārt, ar to, ka banka sniedz pilnu pakalpojumu klāstu un tai ir

augsta klientu apkalpošanas kultūra. Bez tam Preiļu rajonā un pilsētā ir jūtama ekonomiskā attīstība, cilvēki kļūst uzņēmīgāki, domā par savu biznesu un par savu rītdienu, meklē attīstības risinājumus.

Tāpat kā citas, arī Hipotēku banka regulāri piedāvā jaunus pakalpojumus, kuri klientiem ir aizvien pieejamāki. Preiļu rajons ir lauksaimniecības rajons. Lauksaimniecības attīstībai banka piedāvā lauksaimniecības investīciju aizdevumu ar izdevīgiem priekšnosacījumiem un zemu procentu likmi. Aizvien vairāk zemnieku izmanto šo bankas pakalpojumu arī Preiļu rajonā.

Jānis Vaičulis minēja arī kredītu zemes iegādei ar aizdevuma likmi četri procenti gadā, kam valsts bija piešķirusi līdzekļus. Pieprasījums pēc šī kredīta izradījās tik liels, ka visus gribētājus nebija iespējams apmierināt, kredītlīnija tika apgūta ne cerēti ātri. Valsts ir radus iespēju piešķirt papildu līdzekļus, un jau tuvākajā laikā Hipotēku banka sāks pieņemt jaunus pieteikumus ar devumu saņemšanai zemes iegādei. Lai šo izdevīgo aizdevumu varētu saņemt lielāks klientu skaits, ir nolemts vēl vairāk ierobežot pārkaņmas zemes platību lielumu. Iespējams, ka Latgales zemnieki iepriekšējās kredītlīnijas apgūšanas laikā vēl bija visai pasīvi un neizmantoja bankas un valsts pretimnākšanu tik lielā mērā, kā to darīja citu reģionu zemnieki. Tāpēc Latgales reģiona vadītājs Jānis Vaičulis iesaka jau laikus gatavot aizdevuma pieteikumus bankai.

L.Rancāne

Latgales pensionāri pulcēsies Rožupē

Uz Latgales dziedošo un dejošo pensionāru svētkiem «Latgales dzīvotprieks» Rožupē šī gada 9. augustā savu dalību pieteikuši 25 kolektīvi no sešiem Latgales rajoniem, kā arī viesi no Igaunijas.

Pulksten 10.00, kad viesi būs ieradušies, darbu uzsāks radošās darbnīcas «Puķu

dobe», «Jautrā cepurniece», «Raibā villaine», «Māla pika» un citas. Tiks iekārtota arī rokdarbu izstāde. Svētku koncerta sākums paredzēts pulksten 14.00.

Līvānu novada pensionārus bez maksas uz Rožupes estrādi un atpakaļ nogādās autobuss, kurš aties no Centra laukuma pulksten 12.00 un 13.00.

Pēc koncerta zaļumballe,

spēlēs Līvānu novada kultūras centra kapela «Līvānu muzikanti». Lietus gadījumā pasākums notiks Līvānu novada kultūras centrā.

Pensionāru svētki «Latgales dzīvotprieks» notiek projekta «Pensijas vecuma iedzīvotāju aktivitātes paaugstināšana kultūrsociālo problēmu risināšanai» Latgales reģionā» ietvaros. Projektu finansē atbalsta Baltijas —

Amerikas partnerattiecību programma un ASV Starptautiskās attīstības aģentūras un Atvērtās Sabiedrības institūta kopīgi finansētais fonds, ko Latvijā administrē Sorosa fonds Latvijā. Projektu realizē Līvānu novada pensionāru apvienība. Ieeja uz pasākumu brīva.

V.Caune,
Līvānu novada pensionāru apvienības priekšsēdētāja

NOVADNIEKS

Redaktore Tamāra Elste

Pasūtījuma indekss 3033.

Reģistrācijas apliecība nr. 000701018.

Izdevējs – SIA «Novadnieks. Redakcija».

Redakcijas adrese: Brīvības ielā 14, Preiļi, LV-5301.

Elektroniskais pasts: novadnieks@axel.lv

Tālrunis: 1-53-07056, mob. tel. 9410288 (redaktorei),

1-53-07057 (reklāmas un sludinājumu pieņemšana),

1-53-07058, 1-53-07059 (žurnālistiem). Fakss 1-53-07057.

Par sludinājumu saturu atbild to iesniedzējs.

Laikrakstā publicētie materiāli ne vienmēr atspoguļo redakcijas viedokli.

Pārpublicējot atsauce uz «Novadnieku» obligāta.

Laikraksts iespiests SIA «Latgales druka» Rēzeknē.

Laikraksts iznāk astoņas reizes mēnesī
(trešdien, sestdien).

TREŠDIENAS INTERVIJA



Pusgada laikā, kopš pazīstu Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības biroja vadītāju VALIJU RUISU, esmu pārliecinājusies, ka no šīs darbīgās un komunikablas sievietes starot staro enerģija. Vienmēr aizņemta, vienmēr steigā, taču vismaz reizi nedēļā viņa atrod laiku iegriezties redakcijā vai piezvanīt pa telefonu, lai pateiktu: «Zini, man ir kas sakāms.» Un tad tiek stāstīts par kādām lauku cilvēkiem aktuālām lietām – par to, kas Zemkopības ministrijā atkal nolemts, ko rajona zemnieki, savukārt, darijuši, lai aizstāvētu savas tiesības.

● Tas ir maldīgs iespaids, ka bērniībā Valija bija nopietns bērns, drīzāk nemiera garīgš, vienmēr smaidīga un enerģiska.

Mēs neesam sliktāki, tikai pieticīgāki

— Ruisa – tas ir ipatnējs un Preiļu pusē nedzirdēts uzvārds. Kur tādu esat iemantojusi?

— Mans vīrs ir Talsu pušis. Bet arī tur šis uzvārds sākotnēji nav bijis vis Ruis, bet gan Rūja. Tajos laikos, kad viņa vecvecāki tikuši izvesti uz Sibīriju, krievu tautības cilvēkiem līcīes pārāk grūti to izrunāt un uzrakstīt, tāpēc šis uzvārds Krievijā piedzīvojis dažādas pārmaiņas un ģimene atgriezusies Latvijā jau kā Ruisi.

Esmu dzimusi Prikule, bet jau no uzvārdu iemantoju Jelgavā, studējot zootehnikas fakultātē kopā ar Laimoni. Iepazināties, sadraudzējāmies, 1985. gada 17. augustā teicām viens otram jāvāru. Tā likumīgā kārtā no latgales Prikules kļuva Ruisa.

Tā kā bijām studentu ģimene, arī vecākā meita piedzima turpat Jelgavā. Vīram bija jāsāk gādāt par ģimeni, bet es saņēmos un pabeidzu studijas. Janvārī piedzima Līga, tomēr es jau pēc mēneša rakstīju diplomdarbu, kārtāju valsts eksāmenus.

— Cik kupla ir jūsu ģimene tagad?

— Mums ar Laimoni ir divi bērni. Līga rudenī Līvānu ģimnāzijā ies 12. klasē. Dēlam Gatim ir 15 gadi, viņš pavasarī pabeidza Preiļu 1. pamatskolu un iestājās Preiļu arodvidusskolā. Bērniem ir tas vecums, kad arī vecākiem nākas iepazīties ar jauniešu problēmām. Cenšamies saprast un izprast viņus, cik nu tas ir mūsu ēkos.

— Kad beidzāt toreizējo Lauksaimniecības akadēmiju, vēl bija kolhozu laiki. Problēmu ar darba meklējumiem, kā tas ir mūsdienu studentiem, droši vien nebija.

— Jā, pēc studijām kopā ar vīru un meitiņu atgriezās Sutros. Neilgu laiku biju galvenā zootehniķe kolhozā «Nākotne». Kad piedzima Gatis, vairākus gadus strādāju cūkkopības nozarē, kamēr kolektīvās saimniecības likvidējās.

— Vecāki droši vien bija priecīgi, ka meita ir tepat tuvumā?

— Protams, vecākiem arvien gribas, lai bērni nelido tālu no dzimtās ligzdas. Mēs esam četri – divi brāļi un divas māsas. Esmu dziļi pateicīga vecākiem, ka viņi man deva iespēju iegūt augstāko izglītību, ka iemācīja mums, bērniem, darba tikumu, pratu ieaudzīnāt mīlestību un cieņu vienam pret otru.

Ar mūsu Irēnu dzīvojam kā cimdus ar roku. Kopā audzinājam bērnus, viņa vienmēr ir bijusi mans stingrais atbalsts. Kad Gatis bija vēl pavisam maziņš, Irēnas palīdzība bija neatņemama. Reizēm bija jāiet govis slaukt, bet puika negrib un negrib gulēt. Tad es kā norunāto zīmi karināju logā baltu autiņu. Pēc brīža Irēna bija klāt un ņemās šo auklēt, lai es varu tikt ar dienas darbiem galā. Arī šobrīd man darba darīšanās vismaz reizi nedēļā nākas braukt uz Rīgu. Māsa iepriekšējā vakarā pati nojautā – tu rīt atkal uz Rī-



● Valija Ruisa līdz sirds dziļumiem ir lauku cilvēks. Pat «Novadnieka» fotogrāfam viņa vēlējās pozēt lauksaimniecības konsultāciju biroja pagalmā, kur tikai šopavasār iestādītas rozes.

Foto: M. Rukosujevs

gu? Varu būt droša, ka mājās viss būs izdarīts. Tā ir brīnišķīga situācija, ja māsa ir arī tuvākā un uzticamākā draudzene.

Brālis Albīns ir divpadsmit gadus vecāks. Bērniībā viņš bija mans lielais audzinātājs un pieskatītājs. Bijām pavisam pieauguši, kad vecākiem izstāstījām kādu gadījumu, kas varēja beigties visai traģiski. Iespējams, toreiz man bija gadi trīs. Brāļi peldējušies diķi un trīsgadīgo skuķi pasaukuši līdzī. Esot ielekusi ūdenī ar visām drēbēm. Pati atceros tikai to, kā baltā kleitiņa man apkārt peldēja. Paldies Dievam, viss beidzās laimīgi.

Saunas pagastā pašlaik dzīvo otrs brālis Leons. Viņš bija mans stingrais brālis, kurš necieta, ka sīkās sprēgā. Patiesībā bērniības atmiņas ir pilna izjūtu gamma – smiegi darbi un nedarbi, kašķi un spieklī.

Dzīvojamies pa māju un lauku savā valā, jo vecāki aizņemti darbā. Tētis Staņislavs kolhozā bija pirmais traktorists, sācis strādāt vēl MTSa laikā. Un tā vairāk nekā četrdesmit gadus. Mamma Anna izbaudījusi lauku brigādes labumus, ilgi strādājusi cūku fermā. Normas, plāni bija jāpilda, vecāki devās darbā agri no rīta, mēs palikām mājās ar saviem pienākumiem. Vienīgi Albīns, kā jau vecākais, bija tēva lielais palīgs. Kamēr viens atpūtās, otrs plāva tūrums.

Dažreiz domāju, ka es savus bērnus audzinu ne tik labi kā mūsu vecāki. Labāk pati aizkrienu un darbu padaru nekā par varītēm lieku to viņiem. Taču no otras puses – kāpēc lai es spiestu, teiksim, ravēt dārzus vai slaukt govi, ja meita labprāt ņemas par māju? Arī mācībās viņai padodas humanitārie priekšmeti, lai tik turpina. Dēls toties labprāt saimnieko pa kūti, ir tēva lielais palīgs. Sutros kūtiņās nav ūdensvada, un, ja aizgaldā stāv astoņi liellopi, tad, ticiet, visi ūdeni no diķa sagādāt nav nemaz tik viegli.

— Tad jau laikam ir skaidrs,

kas būs jūsu māju jaunais saimnieks?

— Es ceru, ka tas būs Gatis. Taču, ja bērni izvēlēsies dzīvēt citu ceļu un veidos savu karjeru tālu prom no mājām, cik vien būs manas spēks, finansiāli atbalstīšu viņus. Citi tagad intensīvi izcērt mežus. Mans mežs vēl zaļo, tas domāts bērnu izglītībai.

— Drīz būs Eiropas Savienībā, kad būs visas robežas valā. Vai jūs gribētu, lai bērni dotos pasaulē zinības apgūt?

— Kāpēc gan ne? Vīramāsa meita, piemēram, augsta beigās pošas uz Kanādu, kur mācīsies koledžā. Tēvu zeme un dzimtais novads ir laba lieta, bet, ja ir iespēja paplašināt savu zināšanu apvārtni, iegūt prestižu un labi apmaksātu profesiju, jauniešiem nav jāturas pie vecāku mājas. Cilvēkam var atņemt mantu, var atņemt naudu, bet dzīves un darba pieredzi, arī zināšanas nevar atņemt. Ir lieliski jaunos gadus aizbraukt tālu prom, iegūt pozitīvu pieredzi un likt to par pamatu savai dzīvei.

— Kā jūs kļūvēt par Preiļu rajona lauksaimnieku apvienības biroja vadītāju?

— Izlasīju laikrakstā sludinājumu un nolēmu pieteikties konkursam. Tobrīd (tas bija pagājušā gada novembrī) strādāju akciju sabiedrībā «Preiļu siers» par izejvielu kvalitātes tehnoloģi. No astoņiem pretendentiem izvēlējas mani. Trumpis laikam bija mana lauksaimnieciskā izglītība, pieredze un sabiedriskais raksturs.

— Lauksaimnieku apvienība bija kaut kas jauns un nezināms ne tikai jums, bet arī sabiedrībai kopumā. Ar ko sākt?

— Ar nojausmu, ka kaut kas ir jādara, lai labāk pārstāvētu lauksaimnieku intereses augšā. Tas bija kā lēcienis ejošā vilcienā. Tādas apvienības bija tikai piecas – Talsos, Jelgavā, Cēsīs, Valmierā un Preiļos. Šis sabiedriskās organizācijas tika veidotas kā pilotprojekti. Tādā veidā zemnieki saskatīja vienīgo ceļu, tā teikt, garākās



● Te nu ir visa Ruisu ģimene – pati Valija, dēls Gatis, vīrs Laimonis un meita Līga. Un puķes visapkārt. Foto no V. Ruisas albuma

rokas, kā paust savu gribu Zemkopības ministrijā. Ir pilnīgi skaidrs, ka sabiedriskā organizācija un lielāks cilvēku kopums var izdarīt vairāk nekā viens vai desmit zemnieki.

— Kāpēc no visiem Latgales rajoniem pilotprojektam tika izvēlēti tieši Preiļi?

— Preiļos vienmēr bijuši iniciatīvas bagāti un radoši cilvēki. Piemēram, lauksaimniecības konsultāciju biroja meitenes – kolosālu ideju ģenerators. Zemnieku tiesību politiskā aizstāvība it kā nemaz neietilpst viņu pienākumos. Bet tieši viņas, izprotot zemnieku situāciju, uzņēmās palīdzēt. Vairāk tāpēc, ka pašas ir ēdušas zemnieku maizi ar visu garozu.

Pašlaik Preiļu rajona lauksaimnieku apvienībā ir vairāk nekā 280 biedri. Tas noteikti ir spēks. Var jautāt, ko tad esam panākuši, jo nekas jau nav uzlabojies – lopu pārraudzības datumi nav izmainīti, subsīdiju budžētā joprojām trūkst 2,3 miljoni latu. Taisnība, tā ir. Bet valdību un premjeru nav nemaz tik vienkārši pārliecināt. Valstī tiek ieviests stingrs taupības režīms, iespējams, ka nākamgad groži tiks pievilkti vēl stingrāk. Bet mēs neesam sēdējuši, rokas klēpī salikuši, mēs esam uzklaušīti, un mūsu prasības valdībai ir zināmas.

— Vai, jūsuprāt, valdība situāciju lauksaimniecībā ir novērtējusi objektīvi?

— Zemnieki ir pelnījuši saņemt vairāk. Ticiet man, mūsu cilvēki strādā no rīta gaismiņas līdz vakara tumsai. Taču katra nozare sevi aizstāv, un tas ir normāli. Strādājot apvienībā, esmu saskārusies ar tādu lietu kā lielo un mazo zemnieku dažādās prasības. Naudas nozares stabilizācijai trūkst. Esmu dzirdējusi viedokli, ka, lūk, vainīgi pie tā ir mazie zemnieki, jo subsīdijas tiek piešķirtas jau sākot ar pirmo gotiņu. Tas nav taisnība. Pašlaik Preiļu rajonā pārraudzībai informāciju sniedz 1010 ganāmpulki, bet subsīdiju pretendenti ir tikai 274.

— Kā mūsu zemnieki jutīsies Eiropas Savienībā?

— Eiropā es saskatu nākotni. Zemniekam tikai jābūt gudram

un enerģiskam, viņam jāprot paņemt Eiropas naudu. Kam jau šodien nav intereses un vēlmes attīstīt savu saimniecību, kam nolaidušās rokas vai arī pirmajā vietā ir alkohola pudele, nelīdzēs nekas – ne Eiropa, ne Āzija, ne Dievs tas Kungs.

Kad stāties spēkā kopējās lauksaimniecības politikas stratēģija, kas pagaidām Latvijā detaļās nav izstrādāta, situācija mainīsies. Nāks Eiropas investīcijas, attīstīsies ražošanas, būs darba vietas, valsts kase pildīsies ar nodokļiem, tad arī nebūs tās saspīndzinājuma pilnās situācijas, kāda tagad ir Latgales laukos. Cilvēkam būs motivācija iet un melēt darbu nevis sēdēt grāvmalā un sūkt aliņu.

— Ko jūs pašlaik ieteiktu mūsu zemniekiem?

— Ar abām ausīm klausīties un saprast, ko viņiem grib pateikt gan valdība, gan sabiedriskās organizācijas. Gribu aicināt viņus nākt uz mūsu rīkotajiem semināriem, izrunāties un mēģināt apjaust, ko viņi var iegūt, rakstot projektus, kāds būs iespējams atbalsts pusnaturālajām saimniecībām. Ne jau katrs zemnieks prātis uzrakstīt projektu, un tas nemaz nav vajadzīgs, bet viņam jāzina, kur iet, lai saņemtu palīdzību projekta izstrādāšanā. Esmu apmeklējusi pašvaldības, tikusies ar cilvēkiem. Diemžēl nākas secināt, ka šo zināšanu līmenis pagaidām ir ļoti vājš. Cilvēki nav lietas kursā par šodien notiekošo, nemaz nerunājot par Eiropu, kas viņiem ir tāla kā Mēness.

— Jūsu teiktais skan visai drūmi. Kā pati jūtaties šajā situācijā?

— Neskatoties uz apkārt notiekošo, kā cilvēks jūtos piepildīta. Man ir gandarījums no saskarsmes ar mūsu zemniekiem. Protams, reizēm jūtos sarūgīnāta, ka neizdevās sasniegt to, kas bija rokas stiepiena attālumā. Bet visvairāk man gribas, lai Preiļu rajona zemnieki būtu aktīvāki, ar enerģiskāku pieeju dzīvei un lai es pēc iespējas retāk dzirdētu, sak, ko tad mēs, mēs jau no Latgales... Ticiet man, mēs ne par mata tiesu neesam sliktāki, tikai pieticīgāki.

L. Kirillova

LAUKSAIMNIEKIEM

Nosaka barības atšķirības

Ministru kabineta komiteja akceptēja Dzīvnieku ārstnieciskās un diētiskās barības aprites kārtību, kas noteiks atšķirības starp ārstniecisko un diētisko barību un ļaus labāk kontrolēt veterināro zāļu izmantošanu dzīvnieku barībā.

Zemkopības ministrija skaidro, ka pašreiz Latvijā nav vienotas izpratnes par ārstniecisko un diētisko barību un abi šie barības veidi nereti tiek jaukti. Pārtikas un veterinārā dienesta Veterināro zāļu un dzīvnieku barības reģistrā diētiskā barība ir reģistrēta kā

ārstnieciskā barība.

Normatīvais akts noteiks prasību ražot ārstniecisko barību tikai pēc veterinārārsta rakstiska pieprasījuma. Taču netiks ierobežota diētiskās barības tirdzniecība – to varēs tirgot jebkurā legalā tirdzniecības vietā.

Diētiskā barība apmierina to dzīvnieku specifiskās vajadzības pēc vienas vai otras barības vielas, kam ir īslaicīgi vai neatgriezeniski traucēti kādi fizioloģiski procesi, piemēram, vielmaiņa.

Savukārt ārstniecisko barību drīkst ražot tikai pēc veterinārārsta pieprasījuma noteiktas slimības ārstēšanai. Vairumā gadiju-

mu ārstnieciskā barība satur antibiotikas, pēc kuru lietošanas veterinārārsts nosaka ierobežojumus tās produkcijas, kura iegūta no ārstētā dzīvnieka izmantošanai.

Pēc ministrijas teiktā, pašreiz netiek atzīti vai reģistrēti barības ražotāji, tāpēc tikai aptuveni var pateikt, ka Latvijā 4 – 5 uzņēmumi ražo ārstniecisko barību. Diētisko barību Latvijā ievēd, un tā ir domāta tikai mājas (istabas) dzīvniekiem.

Plānots, ka noteikumi pēc to pieņemšanas valdībā stāsies spēkā no šī gada 1. septembra.

Komposts – augstvērtīgs mēslojums

Zinātnieku viedoklis

Tas, ka komposts ir augstvērtīgs organiskais mēslojums, nevienam zemniekam un mazdārziņa īpašniekam sen vairs nav nekāds noslēpums. Pašlaik, kad dārzos intensīvi tiek ražētas nezāles, kad pamazām ienākas raža un rodas dažādi augu pārpalikumi, būtu grēks tos mest malā.

Par kompostu parasti sauc dažādu mēslošanai paredzētu organisko vielu maisījumu, kurā mikrobioloģisko un ķīmisko procesu rezultātā augiem grūti izmantojamie barības vielu savienojumi pārveidojas viegli izmantojamos savienojumos. Kompostēšanas laikā kompostos savairojas derīgā mikroflora, palielinās vērtīgo humusvielu daudzums un kompostējama masa iegūst irrdenu, birstošu struktūru.

Pareizi sagatavoti komposti ne tikai apgādā augus ar barības vielām, bet arī uzlabo augsnes fizikālās un bioloģiskās īpašības: augsnes aerāciju, ūdens caurlaidību, temperatūras apstākļus, vides reakciju un mikrofloras sastāvu. Liela nozīme ir kompostos

ietilpstošajiem fizioloģiski aktīvajiem savienojumiem, kas augos veicina labāku barības vielu uzņemšanu un izmantošanu.

Liek kārtām un sajauc

Komposta pagatavošanā var izmantot praktiski visu: nezāles, lapas, zariņus, salmus, zāli, tējas vai kafijas biezumus, banānu mizas. Visām komposta sastāvdaļām jābūt pienācīgi sasmalcinātām. Jo daudzveidīgākas būs komposta izejvielas, jo ātrāk norisināsies to sadalīšanās un jo auglīgāks būs galaprodukts. Tiklīdz komposts kļūst sauss, to vēlams aplaistīt un pārsegt ar plēvi.

Lai iegūtu labu kompostu, nepieciešams gaiss, mitrums un slāpekļlis. Komposta novietnes dibenam jābūt ūdenscaurlaidīgam. Arī novietnes sienām jābūt ventilētām, lai masai viegli piekļūst gaiss.

Kompostu veido kārtām kā torti. Viena kārtā ir nezāles, nākamā, piemēram, kūdra, kas sastrādāta kopā ar krītu, trešā – koku lapas. Neiesaka kompostā likt ozolu la-

pas, jo tajās ir daudz miecvielu, līdz ar to lēni satrūd. Starp citu, krīts veicina ātrāku satrūdēšanu. Kompostā ieteicams likt arī kūtsmēslu kārtu.

Kad komposta kaudze izveidota, to pārsež ar zemes slāni un nosedz ar melnu plēvi, lai gadu nostāvas. Šajā laikā kompostu ieteicams pārrakt, lai kārtas labi sajaukas.

Dažādi palīglīdzekļi

Kompostā atliekas var sadalīties nevienmērīgi, radot nepatīkamu smaku. Līdz ar to tiek radīts vides piesārņojums un vēlāk, mēslojot augsni, nezāļu sēklas tiek pārnestas atpakaļ dārzā. Veikalos nopērkamie komposta pagatavošanas līdzekļi paātrina komposta veidošanos, likvidē sadalīšanās procesā radušos nepatīkamo smaku, nezāļu sēklas un samazina patogēnus. Lietojot šos biokompostētājus, ātri tiek iegūts ne tikai augstvērtīgs mēslojums, bet arī iznīcinātas nezāļu sēklas.

Izmantoti Latvijas preses materiāli

Ko darīt augustā

6. augusts. Iespējams lietus, tādēļ vajadzētu atturēties no lauku darbiem.
7. augusts. Ja rīts auksts, tad arī ziema būs auksta.
12. augusts. Laba diena ražas vākšanai.
15. augusts. Kāds šajā dienā laiks, tāds būs arī septembrī.
16. augusts. Kāds laiks, tāds būs arī oktobrī.
18. augusts. Kāds laiks, tāds arī būs decembrī.
19. augusts. Kāds laiks šajā dienā, tāds būs janvārī.
20. augusts. Auveņu laiks beidzas.
21. augusts. Ja ir agras salnas, nākamgad būs laba raža.
23. augusts. Jāskatās ūdenī — ja tas ir rāms, tad ziema būs bez puteņiem.

24. augusts. Naktīs mēdz spokoties, var dzirdēt dažādas skaņas, tāpēc vakarā ieteicams telpas izkvēpināt ar kadiķi.

28. augusts. Laba diena gurķu sāļšanai.

29. augusts. Vār vākt riekstus.

31. augusts. Jāskatās vērmēļu saknes — jo tās resnākas, jo nākamgad lielāka raža.

Dārzenkopjiem

✓ Augusta sākumā vēl turpina sēt redīsus, rāceņus, dilles, loku sīpolus, salātus rudens ražai. Nākamā gada ražai sēj skābenes un liel- loku sīpolu ziemcietīgās šķirnes, mēneša beigās sāk stādīt ziemas ķiplokus. Augustā var dalīt un stādīt rabarberu sakņus.

✓ Sausā laikā kāpostiem var parādīties kalcija trūkums. Galvijā iekšējo lapu malas izžūst, kļūst līdzīgas papīram. Kāpostus miglo ar 2-3% kalcija nitrāta šķīdumu.

✓ Burkāni bieži cieš no magnija trūkuma — lapas kļūst gaiši zaļas, pēc tam nodzeltē. Mēslo ar magnija sulfātu (ap 50 kg/ha sausā veidā; 5-10 kg/ha, miglojot lapas).

✓ Galda bietēm karstā laikā lapas kļūst ļoti sarkanās un sīkas, saknes pārstāj augt. Labi palīdz miglojums ar 1-2% kalcija nitrāta vai 0,5-1% amonija salpetra šķīdumu.

Rajona lauksaimnieku apvienība izsaka priekšlikumus zemkopības ministram

Preiļu rajona lauksaimnieku apvienība sagatavojusi un nosūtījusi zemkopības ministram, lauksaimniecības organizāciju sadarbības padomei un lauksaimniecības nozaru un pārstrādes attīstības departamentam vairākus priekšlikumus, kas atbalstīšanas gadījumā varētu balvēlīgi ietekmēt situāciju piena lopkopībā un bioloģiskajā lauksaimniecībā.

Kā informē lauksaimnieku apvienības biroja vadītāja Valija Ruisa, iesniegts priekšlikums subsīdiju nolikuma nr. 2 «Lopkopības attīstība» sadaļā «Pisaimniecības attīstība» pārskatīt subsīdiju saņēmēju sarakstu uz 2003. gada 1. oktobri. Pēc lauku atbalsta dienesta sniegtās informācijas Preiļu rajonā šī gada 1. jūlijā bija 273 subsīdiju pretendenti, tajā pašā laikā rajonā pārraudzībā bija 1010 ganāmpulki.

Pārraudzības gads noslēdzas 1.

oktobrī, tāpēc Preiļu rajona lauksaimnieku apvienība izteica priekšlikumu dot iespēju šajā gadā pārraudzību uzsākušajiem ganāmpulkiem saņemt subsīdijas 2003. gada pēdējā ceturksnī.

Preiļu rajona ekobiedrība šī gada 29. jūlijā analizēja situāciju subsīdiju saņemšanā bioloģiskajā lauksaimniecībā. Šo subsīdiju mērķis ir veicināt bioloģiskās lauksaimniecības produkcijas ražošanu, uzsver V.Ruisa, taču patre zemnieki no paredzētā maksājuma ir saņēmuši tikai 64,3%. Nemot vērā bioloģiskās produkcijas ražošanas palielinātās izmaksas, salīdzinot ar konvencionālo lauksaimniecību, Zemkopības ministrijai tiek lūgts rast iespēju nodrošināt pilnas subsīdiju summas saņemšanu. Tuvojas ražas novākšana, ziemāju sēja, zemnieki jau pavasarī ir rēķinājušies ar konkrētas summas saņemšanu, tāpēc subsīdiju izmaksu pilnā apmērā viņiem ir ļoti svarīga.

Stājušies spēkā grozījumi SAPARD programmā

Eiropas Komisija (EK) apstiprinājusi grozījumus SAPARD Latvijas lauksaimniecības un lauku attīstības programmā. Šie grozījumi nacionālā līmenī tika veikti 4. martā SAPARD programmas uzraudzības komitejas sēdē, kura notika Latvijā.

Būtiskākie grozījumi SAPARD programmā ir:

■ visās līdz šim akreditētajās apakšprogrammās ir atcelts ierobežojums projektu skaitam, tādējādi jebkurš atbalsta pretendents var iesniegt neierobežotu projektu skaitu;

■ visās apakšprogrammās ir

atceltas projektu maksimālās summas, izņemot apakšprogrammu «Lauksaimniecības tehnikas, iekārtu un būvju modernizācija». Šeit maksimālā projektu summa vienam atbalsta saņēmējam ir paaugstināta līdz 1,5 miljoniem EUR;

■ turpmāk būs iespēja SAPARD projektus pieteikt lauksaimniecības un zivsaimniecības produktu pārstrādei bez iepriekšējas pieredzes nozarē;

■ līdz šim atbalstu varēja saņemt pēc visa projekta īstenošanas, bet turpmāk projektu varēs realizēt arī pa daļām;

■ pasākumā «Netradicionālā lauksaimniecība» varēs pieteik-

ties arī zirgaudzētāji un krāšņumaugu audzētāji, kuriem atbalsts SAPARD programmās līdz šim nebija paredzēts;

■ apakšprogrammā «Vispārējās lauku infrastruktūras uzlabošana» paredzēts atbalsts elektroenerģijas apgādes problēmu risināšanai. Latvijā pašlaik ap 400 lauku sētu nav elektroapgādes.

Šajā pašā apakšprogrammā turpmāk projektus varēs iesniegt arī pašvaldības. Plānotā atbalsta likme paredzēta 90% apmērā no projekta kopsummas. Savukārt projektiem, kas saistīti ar lauku ceļiem, turpmāk paredzēts diferencēts atbalsta sadalījums, t.i. pašvaldības ceļiem — 90% ap-

mērā, privātajiem ceļiem, kas paredzēti koplietošanai — 75%, privātajiem ceļiem, kas nav paredzēti koplietošanai — 50% apmērā.

No tām apakšprogrammām, par kurām ir mazāka interese, atbalsta līdzekļi ir novirzīti uz tām, kam lielāks projektu pieteikumu skaits, piemēram, no apakšprogrammas «Vispārējā lauku infrastruktūras uzlabošana» uz programmu «Lauksaimniecības tehnikas iekārtu un būvju modernizācija» ir novirzīti 50% līdzekļu, uz šo pašu apakšprogrammu novirzīti arī 75% līdzekļu no apakš-

programmas «Izglītība, zinātne un informācijas izplatīšana».

Šie grozījumi ievērojami paplašinās SAPARD saņēmēju loku un ļaus veiksmīgāk un ātrāk apgūt Latvijai iedalītos pirmsiestāšanās ES atbalsta līdzekļus.

Jau šobrīd Lauku atbalsta dienests (LAD) pieņem projektus, kas izstrādāti pamatojoties uz izmaiņām SAPARD programmā, bet, sākot ar 15. augustu, sāks šos projektus izskatīt.

Zemkopības ministrijas Preses un sabiedrisko attiecību nodaļa

Lappusi sagatavoja L.Kirillova

INFORMĀCIJA

Tuvojas putnu rudens medības

Valsts meža dienests (rīkojums nr. 137 17.07.2003), pamatojoties uz Ministru kabineta noteikumu nr. 251 «Medību noteikumi» 6. punktu un Bioloģijas institūta šī gada 16. jūlija rekomendāciju, ir noteicis SEKOJOSUS MEDĪBU TERMIŅUS:

✓ **pilēm, lauciem, ūdensvistiņām un mērkaziņām** – no 2003. gada 16. augusta pulksten 16.00 līdz 30. septembrim tikai sestdienās, svētdienās un trešdienās, bet no 1. oktobra līdz 30. novembrim – katru dienu;

✓ **sējas un baltpieres zosīm** no šī gada 15. septembra līdz 30. septembrim tikai sestdienās, svētdienās un trešdienās, bet no 1. oktobra līdz 30. novembrim – katru dienu.

Noteikti medību ierobežojumi

Normatīvajos aktos noteikti sekojoši putnu rudens me-

dību ierobežojumi:

1. Teiču dabas rezervāta aizsargjoslā sekojošās robežās – pa valsts nozīmes ceļiem, kas savieno Atašieni, Odzienu, Pamatus, Krustiņus, Stalidzānus, Barkavu, Murmastieni, Stirnienu un Atašienes staciju, – aizliegtas zosu medības.

2. Iedzīvotāju drošībai un ar nolūku izveidot ūdensputnu miera zonu, 2003. gadā putnu medības noliegta Bolderājas dīkos, Lielupē no deltas līdz Gātupei, Bullupē, Juglas ezerā, Lielajā un Mazajā Baltezerā, Kīsezerā, Lielās un Mazās Juglas upēs no deltas līdz Rīgas apvedceļam, Gaujā no deltas ar tai pieguļošajām plāvm līdz Rīgas – Tallinas ceļa tiltam, Daugavā no deltas līdz Rīgas HES aizsprostam (arī «Sausajā Daugavā») un Gaujas Nacionālā parka teritorijā.

3. Sezonas medību atļauju nelimitēto medijamo dzīvnieku medībām izsniedz Valsts meža dienests vai tā

teritoriālā struktūrvienība vai dabas rezervāta vai nacionālā parka administrācija, kuras kontrolējamajā teritorijā atrodas attiecīgās medību platības. Šī atļauja derīga visā Latvijas teritorijā, sava mednieku formējuma līgumplatībā vai sev īpašumā vai lietošanā esošajā platībā un publiskajās ūdenstilpnēs bez īpaša saskaņojuma, kā arī kā viesim cita formējuma platībā, ja medības rakstiski saskaņotas ar medību tiesību lietotāju.

Publiskās ūdenstilpnes Preiļu rajonā

Saskaņā ar Civillikuma 1. pielikuma 1102. pantu par publiskām ūdenstilpnēm Preiļu rajonā ir noteikti sekojoši ezeri un upes.

Publiskie ezeri:

Bicānu ezers – Rušonas pagastā;

Biržgaļu ezers (Biržgaļu ezers, Kapiņu ezers) – Aglonas pagastā;

Cirišu ezers – Aglonas pagastā;

Deguma ezers (Pelēcāres ezers) – Rudzātu pagastā (ar Preiļu virsmežniecības atļaujām);

Feimaņu ezers (daļa Rēzeknes rajonā) – Rušonas pagastā;

Jersikas ezers – Jersikas pagastā;

Lielais Kalupes (Salenieku ezers, daļa Daugavpils rajonā) – Vārkavas novadā;

Pelēču ezers – Preiļu novadā;

Rušona ezers – Rušonas pagastā.

Publiskās upes:

Daugava;

Dubna.

Ūdenstilpnēs, kurām nav noteikts publiskās ūdenstilpnes statuss, medības obligāti jāaskaņo ar medību tiesību lietotāju.

**V.Prisjagins,
Preiļu virsmežniecības
medību inženieris**

Pelēču pamatskolu poš jaunajam mācību gadam

Pirms desmit gadiem ekspluatācijā nodotā Pelēču pamatskola šovasar piedzīvojusi pirmo lielo remontu. Lai gan darbi vēl nav galā, jau pašlaik redzams, ka pārmaiņas skolas ārējā izskatā un arī telpās būs ievērojamas.

Maijā Pelēču pagasta padomes deputāti ārkārtas sēdē nolēma, ka pašvaldības mācību iestādes remontam Valsts kasē ir jāņem kredīts 28 tūkstošu latu apmērā. Lielākā daļa līdzekļu paredzēta ēdināšanas bloka remontam. Pašvaldības vadītājs Juris Kovalevskis informē, ka šie darbi nebija atliekami, jo Valsts sanitārās inspekcijas Preiļu kontroles un uzraudzības daļa, kā arī Pārtikas un veterinārā dienesta Preiļu pārvalde šī gada februārī un aprīlī sagatavojusi veicamo pasākumu sarakstu. Skolai nepieciešams ne tikai ēdināšanas bloka remonts, tā ir jāapgādā ar karsto ūdeni, jāremontē sanitārie mezgli, kas nodrošinās higiēnas prasību izpildi. Nepieciešams samazināt arī siltuma zudumus, jānomaina galvenās ieejas durvis. Pirms desmit gadiem ierīkotie celiņi un ieejas pakāpieni betona plāksniņu slīktās kvalitātes dēļ izdrupuši un kļuvuši nelietojami. Par vienu no svarīgākajiem uzdevumiem tika noteikta elektrotinstalācijas nomaiņa ēdināšanas blokā un sanitārajā mezglā.



● Jauno mācību gadu uzsākot, Pelēču pamatskola pašvaldībā būs vienīgā mācību iestāde. Tagad tajā mācīsies arī daļa pavasarī slēgtās Ārdavas pamatskolas audzēkņu. 1. septembrī svinīgajā līnijā skolēni varēs priecāties arī par glīto ar bruģi klāto laukumu skolas priekšā. Foto: M.Rukosjuvs

Par visu minēto remontdarbu veicēju pašvaldībā izvēlējusies firmu «Būvteks» no Preiļiem. Mēs pašlaik esam ļoti apmierināti ar to, kā strādā celtnieki, «Novadniekam» atzina Pelēču pamatskolas direktore vietnieks saimnieciskajā darbībā Ilmārs Karčevskis. Esam jau pārliecinājušies, ka viņi strādā godprātīgi, mums nav pretenziju pret darbu kvalitāti, ceram arī, ka līdz 20. augustam, kad SIA «Būvteks» atbilstoši līgumam remonts jāpabeidz, viss projektā pare-

dzētais tiks paveikts.

Pelēču pamatskolas trešajā stāvā, skaidroja I.Karčevskis, jau pabeigts kosmētiskais remonts, mācību klases un kabineti gatavi uzņemt audzēkņus. Toties otrajā stāvā vēl smaržo pēc krāsām, skolas tehnisko darbinieku brigāde krāso gaitenīšus, atsvaidzina klases. Kad skolotāji atgriezīsies no atvaļinājuma, atliks vienīgi salikt atpakaļ mēbeles un sakārtot uzskates līdzekļus.

No pieaugušajiem neatpaliek arī pamatskolas au-

dzēkņi. Vasaras brīvlaikā viņus bieži var redzēt skolā. I.Karčevskis pastāstīja, ka bērni labprāt strādā ne tikai dārzā, bet, piemēram, zēni piesakās palīgos pieaugušajiem un veic dažādus vienkāršus remondarbus, meitenes mazgā un tīra, kā arī laista puķu dobes skolas pagalmā. Neskatoties uz lielo karstumu, jauno saimnieču koptas, krāšņi saziedējušas rozēs un citās puķēs, kuru Pelēču pamatskolā aizvien ir bijis daudz.

L.Kirillova

PAŠVALDĪBĀS

Rudzātu pagastā

■ **APSTIPRINA IZMAIŅAS BUDŽETĀ.** Rudzātu pagasta padomes sēdē izskatīts jautājums par izmaiņām budžetā. Ieņēmumu daļā tas papildināts ar 636 latiem. Izmaiņas veiktas tautas saimniecībai, izglītībai un kultūrai paredzētajā budžeta daļā.

■ **IZSKATĪTI IESNIEGUMI.** Deputāti izskatīja kādas personas iesniegumu ar lūgumu piešķirt valsts brīvo zemi 47 hektāru platībā. Pieņemts lēmums atteikt zemes piešķiršanu.

Sēdē izskatīts jautājums par atteikšanos no kūts un dzīvokļa īres tiesībām, kā arī lūgums samazināt īres maksas parādu. Deputāti pieņēma lēmumu apstiprināt atteikšanos no kūts īres.

■ **NOTEIKTA SAMAKSA PAR ANSAMBLĀ VADĪŠANU.** Deputāti izskatījuši jautājumu par darba samaksas palielināšanu folkloras ansambļa «Rudzāti» vadītājam. Noteikta darba samaksa – divi lati par stundu, nepārsniedzot darba ilgumu – desmit stundas mēnesī.

■ **ATMAKSĀS APDROŠINĀŠANAS POLISES IZDEVUMUS.** Padomes sēdē izskatīts kādas iedzīvotājas iesniegums par apdrošināšanas polises izdevumu segšanu. Kā maznodrošinātajai personai nolemts piešķirt 40 latus no sociālajām vajadzībām paredzētajiem līdzekļiem.

■ **DOTA ATĻAUJA VASARAS KAFEJNĪCAS ATVĒRŠANAI.** Deputāti nolēmuši piešķirt atļauju uzņēmumam «LAT TDS» vasaras kafejnīcas atvēršanai.

■ **ATĻAUJ TIRGOT ALKOHOLU.** Pagasta padomes sēdē piešķirta atļauja tirgot alkoholiskos dzērienus zemnieku saimniecības «Alksniši» veikalā.

■ **PIEŠKIR LĪDZEKĻUS PILNGADĪBAS SVĒTKIEM.** Deputāti pieņēmuši lēmumu piešķirt 115 latus pilngadības svētku rīkošanai. 40 lati no šīs summas paredzēti dāvanām, 75 lati – mūzikas apmaksāšanai.

■ **PĀRDOS IZSOLĒ.** Nolemts likvidēt pašvaldības uzņēmumu – «Rudzātu aptieka» un tās inventāru pārdot izsolē. Par likvidatori iecelta Līvija Viļuma.

■ **NEIZMANTOS PIRMPIRKUMA TIESĪBAS.** Padomes sēdē nobalsots par to, ka netiks izmantotas pirmpirkuma tiesības uz nekustamo īpašumu 10,2 hektāru platībā un dzīvojamo ēku Rudzātu pagastā ar nosaukumu «Ievukalns». Atbilstošam zemesgabalam piešķirts jauns nosaukums – «Strautmaņi».

■ **IEGĀDĀSĪES ĒKU KULTŪRAS NAMA VAJADZĪBĀM.** Pagasta padome nolēmusi iegādāties ēku Rudzātu pagasta Varoņu ielā 7 par 2900 latiem. Šo māju iegādāsies kultūras nama vajadzībām.

■ **PIEŠKIR LĪDZEKĻUS CEĻU REMONTAM.** Izskatīts jautājums par līdzekļu atvēlēšanu pašvaldības ceļu remontam. Šim nolīkam piešķirti 2000 latu.

■ **PĀRDOD FERMAŠ ĒKU.** Nolemts par 25 latiem pārdot Lūzenieku fermas ēku.

■ **NOSLĒDZ LĪGUMU PAR TELPU NOMU.** Pagasta padomes deputāti noslēguši līgumu ar SIA «Zelta sietiņš» par telpu nomu aptiekas vajadzībām.

■ **PIEDZĪS PARĀDUS.** Saskaņā ar likuma «Par nekustamā īpašuma nodokli» 9. pantu, likuma «Par nodokļiem un nodevām» 1. panta 5. punktu un 26. pantu nolemts piedzīt no astoņām personām zemes nodokli, kavējuma naudu, kā arī dzīvokļu īres un komunālo maksājumu parādu. Piedzišana noteikta bezstrīdus kārtībā, piedziņu vērstot uz parādnieka naudas līdzekļiem un tam piederošo kustamo un nekustamo mantu.

■ **ATVĒL NAUDU BĒRNU VASARAS NOMETNEI.** Deputāti nolēmuši piešķirt 30 latus bērnu vasaras noņemnei.

Rušonas pagastā

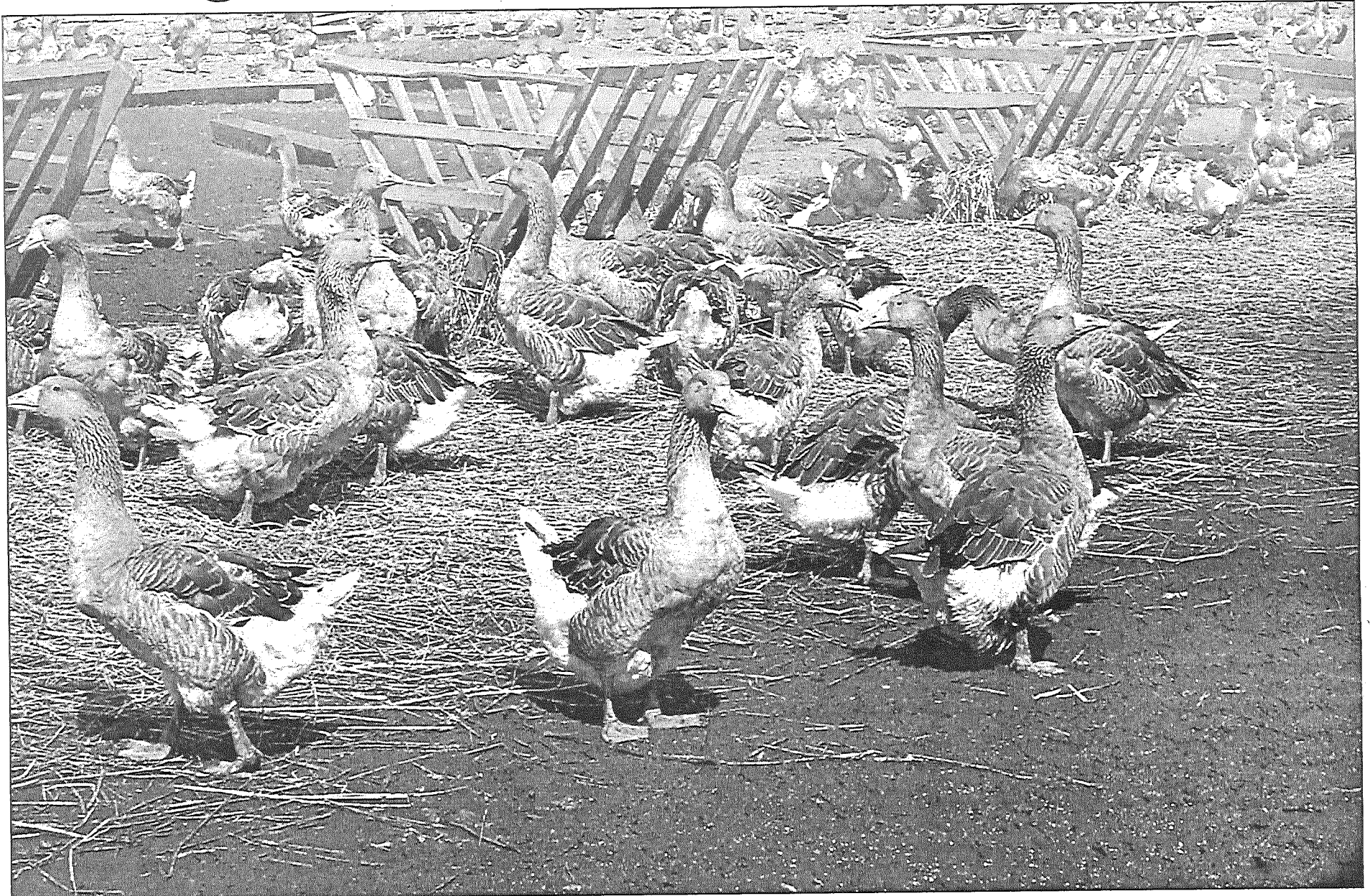
■ **NORAIDA PRASĪBAS.** Padomes sēdē noraidītas triju Kastīres iedzīvotāju prasības atbrīvot no komunālajiem maksājumiem.

■ **ATJAUNO KAPSĒTAS ŽOGU.** Rutkovsku – Kažu kapsētas žoga atjaunošanai norīkoti algoto pagaidu sabiedrisko darbu strādnieki.

■ **PIEŠKIR KOKMATERIĀLUS.** Deputāti padomes sēdē nolēmuši piešķirt septiņus kubikmetrus kokmateriālu no pašvaldības meža kādai pagasta iedzīvotājai.

■ **PIEŠKIR CELTNIECĪBAS ATĻAUJAS.** Padomes sēdē piešķirtas četras celtniecības atļaujas.

6. Gāganu kari un buldurēšanas



● Tas ir mīts, ka zosis ir dusmīgi un kašķīgi putni. Tās dzīvo satiecīgi ne tikai savā starpā, bet labi satiek, piemēram, arī ar tītarēm. Taču zosu barā ir visai stingra kārtība, zostēviņš sirdsdāmas izvēlas pēc sava prāta, tāpēc svešiniecēm viņa *harēmā* nav ko darīt.



● Paaugušies platkrūšu baltie tītārēni ir tik pieķērušies savai kopējai Monikai Rivarei, ka, tiklīdz viņa sper kāju aiz nožogojuma, bars jaunuņu pieskrien klāt un gaida, kad barotavās tiks iebērtā kārtējā porcija speciālās spēkbarības.

Kopš bērnības atceros tās stundziņas bailes, kas mani pārņēma, kad vecāki sūtīja kādās darīšanās pie kaimiņu tantes. Viss jau būtu labi, ja ne tie milzīgie briesmonīgie putni – tītari, — kas staigāja pa kaimiņnieces pagalmu un ar savu izskatu uzdzina šermuļus. Un kur tad vēl tā buldurēšana un gulgošana, līdz zemei izplestie spārni – likās, ka putnu dusmas par svešinieku ierašanos ne ar ko nav izmērojamas. Vienīgais glābiņš bija pa durvīm ātrāk iesprukt istabā.

Kopš tiem laikiem manās izjū-

tās nekas daudz nebija mainījies. Līdz tam brīdim, kad pirms pāris nedēļām ieradās Aglonas pagastā paju sabiedrībā «Ainava» un putnu fermas vadītāja Monikas Rivares pavadībā izstaigāju kūtis un pagalmus, kur mīt ne tikai simtiem platkrūšu balto tītaru, bet arī Landū šķirnes zosis.

Zelta zvaigznes nedeva par smukām acīm

Monika Rivare ir cilvēks, kuru, bez šaubām, zina ne tikai mūsu rajonā, bet arī citur Latvijā. Pēc

profesijas zootehnikē būdama, viņa jau 44 sava darba mūža gadus ir veltījusi putnkopībai. Sešdesmitajos gados iecienītas bija pīles, un šo putnu gaļas ražošana agloniešiem ļāva padēvēties. Monikas kundze stāsta, ka esot sākuši ar 3000 pīlēm, ko iepirkuši no Rēzeknes rajona. Otrajā gadā putnu pulks palielinājies jau līdz 50 tūkstošiem, un tā līdz pusmiljonam. Fermas ziedu laikos piecās novietnēs padomju saimniecībā «Aglona» atbilstoši valsts plānam tikušas sarāzotas pat 1200 tonnas gaļas. Tīrā peļņa toreiz rēķināta 1

miljons 200 tūkstošos rubļu.

Ja mēs toreiz būtu nojautuši, kā viss izmainīsies, līdzekļus ieguldītu jaunu un modernu novietņu celtniecībā, bet tā visa nauda aizgāja citu kolektīvās saimniecības nozaru radīto zaudējumu segšanai, ar nožēlu saka ilggadējā fermas vadītāja. Re, es vēl turos un strādāju, bet kūtis jau pamazām brūk kopā, viņa smejas. Aglonas putnkopji, tajā skaitā arī Monika Rivare, tika daudzīnāti pa visu lielo padomju valsti. Bija goda un atzinības raksti, dažādi ceļojošie vimpeli, kausi, bet Rivares kundze tika apbalvota ar valsts augstāko apbalvojumu – Zelta zvaigzni. Par smukām acīm arī toreiz neko nedeva, viņa stāsta, strādājām smagi un no sirds.

Lielās pārmaiņas «Ainavā»

Kopš 1992. gada putnu audzētāji saimnieko atsevišķi. Kad kop-saimniecības juka un bruka, deviņi darbinieki izveidoja savu paju sabiedrību «Ainava». Lielākais paju turētājs dzīvo un strādā Rīgā, bet Monika Rivare un viņas vadītais kolektīvs turpina saimniekot, kā raduši. Tiesa, pīles sen vairs netur, tagad modē nākušas Landū pelēkās zosis un platkrūšu baltie tītari. Izdevīgāk, rentablāk ražotājiem, garšīgāk – ēdājiem, vārdu sakot, tirgus ir tirgus.

Gan zosu, gan tītaru vaislas ganāmpulks regulāri tiek atjaunots. Tādā gadījumā šķirnes putnu olas uz Aglonu atceļo no ārzemēm – Francijas un Austrijas. Inkubācija, tas ir, mazo putnēnu perēšana gan notiek tepat uz vietas.

Monikas kundze ir pārliecināta, ka cilvēki drīz sapratīs, cik izdevīga ir šo mājputnu audzēšana. Piemēram, Landū pelēkā zoss piecu mēnešu vecumā sver aptuveni 7,5 kilogramus. Tas nozīmē, ka galdā var likt turpat vai sešus kilogramus lieliskas veselīgas gaļas. Ar platkrūšu tītariem ir vēl izdevīgāk, jo piecu mēnešu vecumā tītaru kungs sver 24 (!) kilogramus, bet tītaru kundze (četrus mēnešu vecumā) – 17 kilogramus. Pat nezīnātājam skaidrs, ka, pusgadā izaudzējot 10 tītarus, var iegūt tik daudz gaļas, cik no divām cūkām. Toties rukiši, bez šaubām, patērētu krietni vairāk barības.

Zosīm jāiztiek bez peldes

Landū šķirnes pelēkās zosis ir ātraudzīgas, ar labu piesvaru, vienā ciklā zosu mātē izdēj vidēji 25 olas. Speciālisti atzīst, ka zosis izaudzēt ir visai lēti. Arī fermas vadītāja stāsta, ka vasarā galvenā barība ir zāle, pārsvarā dažādi mistri ar zirņu piejaukumu, ko audzē paju sabiedrības no vietējiem zemniekiem nomātajos laukos. Ziemā galvenā maltīte ir siens. Vienīgi vakaros putni saņem katrs pa 80 gramu spēkbarības.

Zosis var baroties vai visu dien-nakti, staigā tik un ēd. Uz manu neizpratni par to, ka nekur tuvumā neredz ūdens baseinus pel-dēm, Monikas kundze skaidro, ka tas nemaz neesot vajadzīgs. Kā saka, nav ko velti augšanai domāto enerģiju tērēt. Tomēr ūdens šiem lielajiem putniem nepiecie-

paraugstundas «Ainavā»



● «Ainava» specializējies zosu un tītaru audzēšanā, taču Latgales zemniekus apgādā arī ar broileru cāļiem. Pēc 56 dienām putns jau ir pietiekami pieņēmis svarā, lai noderētu par garšīgu maltīti.

šams vairumā, siles tiek piepildītas arvien no jauna. Taču, tiklīdz nejausi garām aizšāktais ūdens veido mazu pelkīti, kāds no garaklajiem radījumiem jau mēģina tur paplūncāties, sak, intinkts paliek instinkts.

Irākāk kā ar maziem bērniem

Balto platkrūšu tītaru audzēšanai ir savas nianšes. Vieglāk uzelpot varam tikai tad, kad tītārēni ir no *autiņiem* ārā, skaidro putnkope. Lieta tāda, ka tikko izšķīlušies tītārēni ir ļoti vārgi, pirmajā to dzīves nedēļā temperatūrai telpā jābūt + 36 grādi. Bez tam putniņiem ir slikta kustību koordinācija. Skrien tāds mazais barāms līdzī bez atjēgas, pakrīt un pats saviem spēkiem nevar pat kājās piecelties. Ja cilvēks to neuzstutēs augšā, nepamērcēs ar knābīti ūdeni, tītārēns pagalam. Tāpēc fermā pēc izšķīšanās notiek diennakts dežūras, strādā iekš no kūts neiziet, visu laiku ieko līdzī putniem.

Vēl mazajiem tītārēniem ir samērā slikta redze, kūtī jābūt abam apgaismojumam, īpaši vietas, kur novietotas barotavas un dzirdnes. Viņi necieš arī skaļu troksni, pat skaļi noklaudzinātas durvis putnēniem izsauc paniskas bailes un stresu.

Barībā pietiekamā daudzumā jābūt proteīnam un vitamīniem, jo tītārēni aug strauji. «Ainavā»

platkrūšu tītari tiek audzēti jau ceturto gadu, tāpēc visas ēdināšanas nianšes ir skaidras. Pēc Austrijā izstrādātās receptes «Dobeles dzirnavniekā» tiek ražota speciāla barība, ar sabalansētu vitamīnu un minerālvielu piedevām.

Par to, ka mazie tītārēni ir visai patīkami un ziņkārīgi putni, pārliecinājos pati. Pamanījuši cilvēku, visi steidzas pie nožogojuma un lūkojas, ko tad šis darīs. Rivares kundze saka, esot arī ļoti disciplinēti – vakarā desmitos liekas gulēt un no rīta sešos augšā.

Žēl, ka Mārtiņi tik vienreiz gadā

Latgalē diemžēl ne tītari, ne zosis nav īpaši iecienīti māļputni, lai gan pamazām arī te pircēju sardas arvien vairāk. Taču vairumā putnēnus iegādājas noņēmēji no citiem valsts reģioniem. Ja vietējie zemnieki nopērk pa pieciem, 10 vai 20 putniem, tad, piemēram, uz kādu Jēkabpils rajona zemnieku saimniecību pērn aizvesti 700, bet šogad jau 1400 zoslēni. Tītariem liela piekrišana esot Bauskas rajonā, kur zemnieki audzē pat pa 400 putniem.

Pārsvārā zosu un tītaru gaļu iecienījuši rīdzinieki, kautķermēņu labprāt iegādājas arī lepnākie Rīgas restorāni. Gan zoss, gan tītars Latvijā pagaidām ir tāds svētku putns, saka Monika Rivare. Tāpēc žēl, ka Ziemassvētki un Mārtiņdiena ir tikai reizi gadā.



● No Landū pelēko zosu olām inkubatorā pēc 30 dienām parasti izšķīļas tikai 60 procenti zoslēnu. Diennakti vecs putnēms maksā divus latus. Taču jau pēc pieciem mēnešiem no pieauguša putna var iegūt pat sešus kilogramus garšīgas un veselīgas gaļas.

Svētku karbonāde 15 cilvēkiem

Kā garšo pašaudzētie cepeši, jautāju «Ainavas» saimniecīci. Vislabākais ir zoss cepetis ar āboliem, ar kāpostiem vairs tik labi neiet pie sirds, atzīstas Monikas kundze. Bet garšas izjūtas katram savādākas, tāpēc pildījums var būt visdažādākais. Parastajā cepeškrāsni cepetis nāk gatavs stundas laikā, mikroviļņu krāsni – 40 minūtēs. Ļoti garšīga arī kūpināta zoss.

Toties tītariem esot izcili laba karbonāde, bez taukiem un holesterīna. Un varen daudz... Pagājušajā gadā uz Ziemassvētkiem, lai kolektīvam sarīkotu svinības, nokāvuši tītaru. Piecpadsmit cilvēki pie galda cienājušies un vēl nākamajai dienai pāri palicis.

Vietējās saimnieces iemanījušas gatavot lieliskus galertus, sautējot un šmorējot, tā ka grūti pat pateikt, kura no receptēm vislabākā.

RECEPTES

Tītara fileja ar aprikozēm

1 kg tītara filejas (var izmantot arī vistas fileju)
300 g svaigu aprikožu bez kauliņiem
50 g veselu, bez taukvielām viegli apceptu ciedru riekstu vai sakapātu valriekstu

4 ķiploka daiviņas
1 sīpols
3 ēdamkarotes tomātu pastas
200 g sausā baltvīna
1 tējkarote kanēļa
1 tējkarote cukura
¼ tējkarotes rīvēta muskatrieksta
1 tējkarote rīvēta ingvera
malti melnie pipari
1 tējkarote saldās paprikas pulvera
3 ēdamkarotes augu eļļas
1 ēdamkarote majorāna, oregano, rozmarīna vai ½ ēdamkarotes kaltētu garšaugu sāls

Fileju sagriež strēmelēs un apmēram 3 minūtes apcep sakarsētā eļļā dzijā pannā uz lielas uguns, līdz gaļa maina krāsu. Gaļu noņem no pannas, tajā apzeltina smalki sagrieztu ķiploku, sīpolu gredzenus, iemaisa garšvielas, pievieno tomātu pastu, vīnu, sasmalcinātus garšaugus, aprikožu pusītes bez kauliņiem. Uzliek vāku un dažas minūtes pasautē. Iemaisa apcepto fileju, riekstus un uz vidējas vai mazas uguns sautē apmēram 10 minūtes.

Pasniedz ar rīsiem un Ķīnas kāpostu salātiem.

Piezīme. Svaigu aprikožu vietā var izmantot arī žāvētas. Tās iepriekš 6-8 stundas mērcē aukstā vērtā ūdenī, tad ar visu šķidrumu pievieno mērcē.

Putnu aknas ar šampinjoniem

½ kg tītara vai vistas aknu
250 g šampinjonu
2 lieli āboli
1 liels sīpols
2 ķiploku galviņas
augu eļļa
sāls
malti melnie pipari
smaržīgie pipari
100 g pussausā vai sausā baltvīna
rīvēts muskatrieksts
dažas timiāna un salvijas lapiņas

Aknas notīra, sagriež gabaliņos, apkaisa ar sāli un pipariem un cep sakarsētā eļļā, līdz tām mainās krāsa. Ķiplokus un sīpolus nomizo, ķiplokus sasmalcina, sīpolus – sadala gredzenos. Dzijā pannā vai katlīnā nelielā eļļas daudzumā apzeltina, pievieno šķēlēs sagrieztus, nomizotus ābolus un notīrītus, šķērseniski sagrieztus šampinjonus, pieliek sāli, piparus, baltvīnu un atsevišķi apceptās aknas (bez eļļas, kurā tās cepās). Pieliek arī dažas salvijas un timiāna lapiņas. Visu kopā sautē uz vidējas uguns. Beigās var pievienot arī dažas karotes saldā krējuma un jogurta bez piedevām.

Labi garšo ar rīsiem un svaigiem Ķīnas kāpostu salātiem ar āboliem vai apelsīniem.



● Vai šie baltie platkrūšu tītari nav skaisti un lepmi putni? Karstā laika dēļ viņi vislabprātāk atpūšas koku vai ēku paēnā. Šoreiz abi kungi speciāli tika atgādāti uz fermas pagalmu, lai «Novadnieka» fotogrāfam pozētu uz ziedošo puķu fona.

Profesionālu komanda darbosies ar vardarbībā cietušiem bērniem

2002. gada 1. oktobrī tika uzsākts darbs pie profesionālu komandas, kas strādās ar vardarbībā cietušiem bērniem un viņu ģimenēm, izveidošanas Preiļu novadā. 2003. gada jūlija beigās noslēdzās centra pret vardarbību «Dardedze» un Pasauls bankas mazo grantu programmas līdzdalība projektā «Profesionālu, kas strādā ar vardarbībā cietušiem bērniem un viņu ģimenēm, sadarbības tīkla izveide», informēja izglītības pārvaldes bērnu tiesību speciāliste un Preiļu novada komandas moderatore Elma Aksjonova.

Kopumā Latvijā šajā projektā piedalījās četri rajoni – Preiļu, Madonas, Jēkabpils un Liepājas. Katrā rajonā tika izvirzīts cilvēks, kas veidos profesionālu komandas sadarbības tīklu. NVO «Atbalsta centrs» Preiļu novadā izvēlējās Elmas Aksjonovas kandidatūru. Katru mēnesi Rīgā notika apmācības, divas reizes uz centru «Dardedze» devās visa profesionālu komanda kopā. – Nepieciešamība veidot komandu, kas strādātu ar vardarbībā cietušiem bērniem radās tāpēc, ka pieaug vardarbībā cietušo bērnu skaits un arvien jauni bērni tiek pakļauti vardarbībai ģimenē, — atzina E. Aksjonova.

Preiļu novada profesionālu komandas sastāvā moderatore E. Aksjonovas vadībā darbojas psiholoģes Līga Tumašova, Liēna Fedotova, Natālija Rivža, Ilze Čamane, medicīnas darbinieki Juris Klaviņš, Larisa Bogdanova, Irēna Petrāne, sociālais darbinieks Lauris Kažemāks, sociāla pedagoģe Lilija Surkule. Maija Paegle un Anna Erta komandā pārstāv bāriņtiesu, Valdis Sporāns un Inga Zdanovska – policiju. Līdz šim komanda ir sniegusi palīdzību diviem bērniem un viņu ģimenēm.

Augusta beigās komandas pārstāvji dosies pieredzes apmaiņas vizītē uz Liepāju, kur skolās jau darbojas korekcijas klases, ko ir plānots izveidot arī Preiļu 1. pamatskolā. Savukārt rudenī noteiktās dienās vardarbībā cietušie bērni un viņu ģimenes tiks pieņemti Sociālās un psiholoģiskās palīdzības centrā «Mūsmājas» Preiļos, Aglonas ielā 1a. Skolās tiks izplatīts buklets ar visu komandas profesionālu kontaktadresēm.

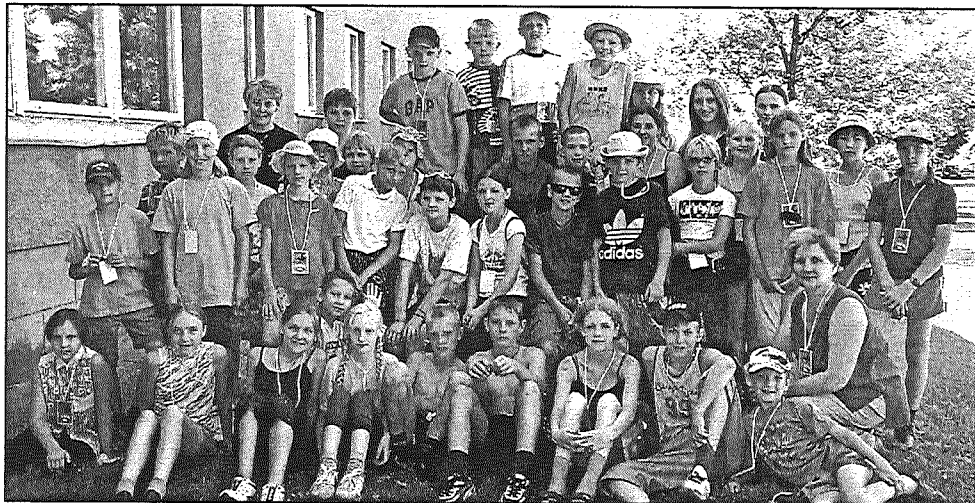
I.Želve

INFORMĀCIJA

Uz nedēļu Preiļos apmeties «Sprīdītis»

Pēc veiksmīgas piedalīšanās projektā «Bērniem piemērota pašvaldība» Preiļu rajona astoņas pašvaldības saņēma 1000 latu vasaras nometnes rīkošanai, informēja Izglītības pārvaldes Bērnu tiesību aizsardzības speciāliste Elma Aksjonova.

Šonedēļ, no 3. līdz 9. augustam, Preiļos norisinās maznodrošinātu daudz bērnu ģimeņu bērnu vasaras nometne «Sprīdītis». Šīs nometnes mērķis ir veicināt riska grupu bērnu (no trūcīgām un nelabvēlīgām ģimenēm, bērnu, kuri izdarījuši likumpārkāpumus) iekļaušanos sabiedrības dzīvē. Piešķirtais finansējums 1000 latu apmērā sedz tikai ēdināšanas izdevumus un telpu nomas izmaksas. Lai pilnvērtīgi strādātu ar bērniem, nepieciešami līdzekļi dažādām aktivitātēm (diskotēkas apskatīšana, izdevumi ekskursijām utt.), stāstīja E. Aksjonova. Tādēļ katra pašvaldība sniedza līdzfinansējumu – 10 latu par bērnu, kā arī papildus finansu līdzekļus piešķīra Preiļu rajona padome – 500 latu. Vēl ar finansējumu piešķiršanu palīdzēja sponsori.



● Nometnes «Sprīdītis» dalībnieki pirms došanās uz Preiļu bērnu bibliotēku, lai iepazītos ar jaunākajām grāmatām. Foto: M. Rukosujevs

Sikāk par nometnes gaitu pastāstīja Rušonas pagasta pamatskolas skolotāja un nometnes vadītāja Ineta Anspoka. Nometnē piedalās 40 bērni vecumā no 10 līdz 14 gadiem. Nosaukums «Sprīdītis» ir simbols labajam un gaišajam, kas jāieaudzina bērnam, atzina I. Anspoka. Nometnes atklāšanā Sprīdītis palīdzēja dalībniekiem iekārtoties istabņās, kas atrodas Preiļu arodskolas telpās un sadraudzēties pie ugunsкура un diskotēkā. Visas nedēļas garumā bērniem paredzēts darbs Preiļu parkā, tikšanās

ar psihologu, policijas darbiniekiem, pārgājiens uz Riebiņiem, grupu darbs pie Jāzepa Caica keramikas darbnīcā, sveču liešana, iepazīšanās ar jaunāko bērnu literatūru, mākslas filmas noskatīšanās u.c. Interesantākā un bērniem aizraujošākā solās būt ekskursija uz Tērvetes dabas parku, Annas Brigaderes māju muzeju «Sprīdītis», Rundāles pili un Tērvetes vēstures muzeju un skatu torni. Ceturtdien paredzēta arī tikšanās ar novadnieku, kino režisoru Jāni Streiču. Vakari tiks aizpildīti ar POPielas

koncertiem, mazajām olimpiskajām spēlēm, bukleta veidošanu, Sprīdīša konkursu, aktivitāšu TOPu, kur bērni izvērtēs nometnes interesantākos pasākumus.

Bērnu nometnē pieskata un par viņu labsajūtu rūpējas pārraugas – Elma Aksjonova, skolotājas – Marija Volkova, Ilze Šindarjova, Inga Vaivode un medīke Viktorija Upeniece. Pēc visām aktivitātēm – darba un atpūtas – Sprīdītis ar saukli «Nekur nav tik labi kā mājās...» aicinās bērnus doties mājup.

I.Želve

Ar lukturi, lampu un mēnesi

Sākums 1. lappusē.

Sūta vēstulītes feldšerei

Pat ar bagātu iztēli grūti iedomāties tumšos, garos rudens vakarus, vētrainās naktis, puteņainās ziemas vientulībā šajā vietā. Helēnai gan ir labi vārdi sakāmi par tuvākajiem kaimiņiem, kas viņu neatstāj bez produktiem, piesniģušos ceļus pārvar ar zirgu. Bet arī bez tam pietiekoši daudz šermuļus uzdzenošu stāstu. Kā vētrainā, tumšā vakarā sēdējusi istabas galā, bailēs, vai vējš neuzgāzīs koku. Kā citā reizē sadzirdējusi tuvojamies divus vīriešus, kas savā starpā sprieduši, ka saimniece jau esot prom. Aizbraukusi. Esmu gan tepat, viņa atsaukusies. Nelūgtie viesi bijuši prom kā vēja pūsti.

Vai arī pērnziem, kad vairākas dienas bija sasirgusi. Ciemos iegriezies paziņa, mēms cilvēks. Viņa uzrakstījusi un līdzī iedevusi zīmīti, lai māte ar zirga pajūgu atved feldšeri. Bet daktere atteikusies braukt.

Kas viņu šeit tur? Cilvēkam sava dzimtā vieta ir dārga, tā ikreiz uzlādē ar jaunu spēku un enerģiju. Bērniības celiņi, koki, ar kuriem reizē uzaugts, ir mūžīgie akumulatori. Biju divas reizes paralizēta, viņa stāsta. Palīdzējis kāds padoms — gulēt uz zemes un ļauties, lai tā atvelk slimību.

Cik pareizi tas ir no medicīniskā viedokļa, viņa nezina, bet uz savām kājām gan ir tikusi.

Bet tagad viņa no mājas jau atvadās. Reizē ar salu un pirmajiem sniegiem gatava pārcelties uz pilsetu. Viņai saglabāts dzīvoklītis Preiļos, kur aizritējis darba mūžs.

Ogļu pletizers, petroleja, dakts

Helēna kādreiz strādāja par šuvēju, darināja vīriešu drēbes, šuva sieviešu mēteļus. Arī tagad viņa pa reizei kaut ko uzšuj. Gludināšanu veikli veic ar ogļu pletizeri. Smagu, pamatīgu, varbūt pat aizpagājušā gadsimta meistaru darinājumu. Tam atvērāms vāks, gludekļa «vēderā» ieber karstas ogles no plīts, un, kad pamatne sakarsusī, ar to gludina. Kad ogles izdziest, jāgaida līdz nākošajai krāsns kurināšanas reizei, vai arī jākurina gludeklis. Tajā ieliek skalīņus, papirus un citu smalkni, dedzina.

Bet ārā, ja vien pie debesīm nespīd mēness, Helēna dodas ar lākturi rokā. Istabas savukārt apgaismo ar lampām. Ir uz galda liekamās, pie griestiem karināmās, pie sienas piestiprināmās. Atkarībā no tā, vai tā ir griestu, vai sienas lampa, tai no uguns aizsargājamais metāla aplis novietots vai nu virs lampas stikla, vai tam sānos. Lampas un lākturi piepilda



● Stundām varu sēdēt un vērot, kā dzīvo meža dzīvnieki, stāsta Liksmu māju saimniece Helēna Rudzīte. Tā viņas dzīvajā vientulībā ir vienīgā izklaide, jo elektrības trūkums mājās liedzis pat to pasaules iepazīšanas iespēju, ko dod televizors. Foto: L. Rancāne

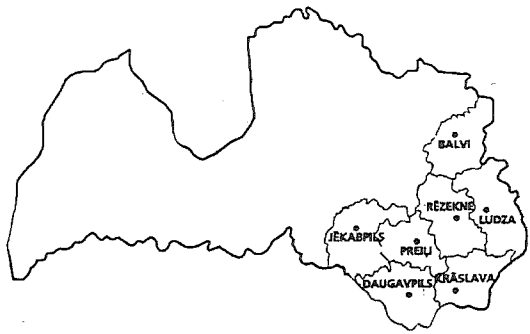
ar petroleju. Vai mūsdienās tā arī kur nopērkama? Ir gan, stāsta Helēna. Preiļos arī esot veikaliņš, kur to dabūt. Bet par daksti izmantojot materiālu, no kā gatavo zirgu iemauktus un govju apaušus. Ziemas mēnešos izlietojot 40 litrus petrolejas, par ko nākas iztē-

rēt 28 latu. Kad turēju govī, vajadzēja izlietot 80 litrus viņa saka. Viens lākturis dega «klāvā», otrs — «dinduorzi», kur no istabas pāriet līdz kūtij. Bet lampu un lāktura stikli tagad esot kļuvuši gan dārgāki, gan neizturīgāki, kritizē saimniece.

Mājās netiek abonēta neviena avīze, jo kurš pastnieks gan tās atnesīs, saka Helēna. Senākos laikos lampu stiklu tīrīšanai izmantoja saņurcītu avīzpapīru, bet tagad viņa lieto modernus līdzekļus — logu tīrāmo šķidrumu.

L. Rancāne

KAIMIŅU RAJONOS



Viļakas robežsargi – «Mazi, bet asi»

9.

Ventspilī, piejūras kempingā notika Valsts robežsardzes IV sporta spēles. Viļakas pārvaldi pārstāvēja 34 robežsargi ar ģimenēm. Atsevišķi bija organizētas sacensības bērniem. Spēlēs piedalījās vienpadsmit teritoriālo pārvalžu komandas. Viļakas kredo bija «Mazi, bet asi», jo Viļakas pārvaldes emblēmā bija attēlots ezītis. Visi sacentās pludmales volejbolā, sumo cīņās, virves vilkšanā, strībolā, pludmales tautas bumbā, jautrajā stafetē. Vislabāk startēja volejbolisti – Uldis Augustāns, Sergejs Kuļa, Vladimirs Supe un Ērika Baltiņa. Viņi pludmales volejbolā finālā piekāpās tikai stiprajai Daugavpils komandai un izcīnīja otro vietu.

«Vaduguns»

BALVU RAJONĀ

Primārā aprūpe Latvijā ir Eiropas līmenī

Ģimenes ārste Līga Kozlovska, piedaloties Eiropas ģimenes ārstu konferencē Slovēnijā, prezentēja stendu «Grūtniecības uzraudzība ģimenes ārsta praksē».

Pavisam konferencē piedalījās 1600 ģimenes ārsti no visām Eiropas valstīm. No Latvijas uz to devās 10 ģimenes ārsti. Līga Kozlovska stāsta, ka viņas prezentācijas stendu izstrādājuši trīs Latvijas ģimenes ārsti kopā ar trim vadošajiem ginekologiem. Kādēļ Latvijas ģimenes ārsti kopā ar trim vadošajiem ginekologiem. Kādēļ Latvijas ģimenes ārsti kopā ar trim vadošajiem ginekologiem. Kādēļ Latvijas ģimenes ārsti kopā ar trim vadošajiem ginekologiem.

Pavisam konferencē piedalījās 1600 ģimenes ārsti no visām Eiropas valstīm. No Latvijas uz to devās 10 ģimenes ārsti. Līga Kozlovska stāsta, ka viņas prezentācijas stendu izstrādājuši trīs Latvijas ģimenes ārsti kopā ar trim vadošajiem ginekologiem. Kādēļ Latvijas ģimenes ārsti kopā ar trim vadošajiem ginekologiem. Kādēļ Latvijas ģimenes ārsti kopā ar trim vadošajiem ginekologiem. Kādēļ Latvijas ģimenes ārsti kopā ar trim vadošajiem ginekologiem.

dzemdības varētu notikt, protams, vecmātei jābūt ziņošanai. Turklāt jābūt pilnīgai drošībai, ka nepieciešamības gadījumā vajadzīgo medicīnisko palīdzību dzemdētāja varēs saņemt nekavējoties.

Interesanti, ka katra valsts konferencē prezentējusi to, kas tai aktuālāks. Piemēram, Bosnija vairākos stendos rādīja, kā primārās aprūpes ārsti cīnās ar pēckara gados radīto stresu.

L.Kozlovska saka: «Konferencē sapratu, ka visā Eiropā ir līdzīgas medicīnas problēmas, līdzīgas slimības un līdzīga to ārstēšana. Tāpat sapratu arī to, ka lielākā atšķirība starp Eiropas valstīm ir medicīnai atvēlētais finansējums. Mazāk naudas nekā Latvijā medicīnai atvēlēts vienīgi Rumānijā.»

ZAET Balvu komanda – pirmajā vietā!

Lai veicinātu darbinieku un viņu ģimenes locekļu aktīvu atpūtu, savstarpēju iepazīšanos, lai noskaidrotu labākos fizikultūriešus, Ziemeļaustrumu elektrisko tīklu rajons organizē vasaras sporta spēles. Balvi piektajā – jubilejas gadā – mājās atgriezās ar pirmo vietu kopvērtējumā.

Šogad sacensības notika jūras krastā – 11 kilometrus aiz Rojas



● Airē pa sauszemi. Pēteris Orlovs un Andrejs Pastars laivā, kura aprīkota ar maziem ritenīšiem un novietota uz finiera plāksnes, atgrūdās ar «airiem» no zemes un centās pēc iespējas ātrāk pārvietoties uz priekšu.

«Žocenē». No Balvu elektrisko tīklu rajona aizbrauca vairāk nekā pussimts cilvēku liela komanda, kura sevi nosauca par «Bolvu Geismu». Programmā bija iekļauti gan komandu sporta veidi, gan individuālās sacensības. Garlaicīgi nebija ne bērniem, ne jauniešiem, ne ģimenēm. Notika arī profesionālās sacensības tīklu rajoniem un iecirkņiem. Pavisam sacentās 14 komandas, bet nomet-

nē dzīvoja aptuveni 680 cilvēki. Komandu sporta veidos balvenieši pārliecinoši uzvarēja volejbolā, šaušanā ar loku un vāles mešanā tālumā. Vadītāju divcīņā no Balviem uz starta izgāja vietnieks Dainis Krištopanovs un izcīnīja godalgoto 3. vietu. Bija padomāts arī par skatītāju jautrību, ar šūpuļzirdziņu – ūdenspumpi šūpojoties, bija ātrāk jāpiepūpē caurule ar ūdeni. Otrā disciplīna

prasīja veiklību – peintbola ieroci bija ielādētas 12 bumbiņas un, skrienot pa trasi, bija jānomet četri zvēri. Interesanta bija arī viķingu stafete un ātrie basketbola soda metieni. Balvu vīri un sievas nenobijās pat no tādiem sporta veidiem kā «Frisbijs maisā» un «Aklais musketieris».

«Vaduguns»

RĒZEKNES RAJONĀ

Slimnīcai savs generators

Pēdējo triju gadu laikā Rēzeknes slimnīcā aktuāls jautājums bija sava autonoma ģenerators iegāde.

— Ir bijuši gadījumi, kad elektrotīklu avārijas dēļ slimnīca paliek bez elektrības. Divreiz elektrības padeve tika pārtraukta operāciju laikā, — stāsta galvenais ārsts Jāzeps Korsaks.

Tagad slimnīca iegādājusies dīzeļģeneratoru, kas darbojas autonomā režīmā un 22 sekunžu laikā, ja tiek pārtraukta elektroenerģijas padeve, var pieslēgties un ražot enerģiju. Dīzeļģeneratora iegādei nepieciešamos līdzekļus piešķirusi Rēzeknes pilsētas dome, izlietoti gandrīz 10 tūkstoši latu.

Baltkrievijas inspektori Rēzeknē

Rēzekni apmeklēja Baltkrievijas militāro inspektoru grupa. Inspektori apmeklēja Zemessardzes 3. brigādes štābu, lai novērtētu situāciju Latvijas Bruņotajos spēkos atbilstību Eiropas Drošības un sadarbības organizācijas (EDSO)

sniegtajiem ikgadējiem ziņojumiem.

EDSO Latvija pievienojās 1991. gadā un ir viena no 55 dalībvalstīm, kur katrai valstij ir tiesības veikt inspekcijas un vizītes citā EDSO dalībvalstī. Latvija aktīvi iesaistījusies bruņoto spēku inspicēšanā. Šogad jau veiktas 11 inspekcijas, divas no tām Baltkrievijā. Nu Latviju pārbaudīja baltkrievi.

Baltkrievijas militāro inspektoru grupas vadītājs pulkvedis Pjotrs Tjujevs žurnālistiem atzina, ka Latvija ir atvērta un labvēlīga valsts, pildot EDSO prasības. Baltkrievijas inspektoros interesēja reorganizācija zemessardzē, jo arī Baltkrievijā Bruņotie spēki gatavojas pārmaiņām.

Atspēriena punkts

Rēzeknes rajonā dzīvo vairāk nekā 500 jauniešu, kuri ir bezdarbnieki. Daļa no viņiem ieguvuši kādu specialitāti, bet darbu nav varējuši atrast, citiem nav pat vidējās izglītības, kas arī ir viens no iemesliem, kāpēc grūti atrast darbu. Šādā situācijā nonākušajiem jauniešiem nereti zūd pārliecība par savām spējām. Viņiem vajadzīgs pamudinājums un atbalsts. Par tādu atspēriena punktu grupai

pagastu jauniešu kļuva nometne «Es to varu!».

Pateicoties Sabiedrības integrācijas fondam un Rēzeknes rajona padomes atbalstam, Adamovā tika organizēta divas nedēļas ilga jauniešu bezdarbnieku nometne. Piedāvājums nometnes dalībniekiem bija samērā plašs – datoriem apgušana, floristikas zinības un daudz kas cits. Lai nometnes dalībniekiem palīdzētu apzināt savu «es», ar viņiem strādāja psihologi, jaunieši mācījās, kā rakstīt dažādus dokumentus un apguva to, kas jaunam cilvēkam jāzina, lai viņš varētu startēt darba tirgū.

Ceļojošais NATO džips

2. augustā Rēzeknes pilskalnā piestāja NATO ceļojošais džips. Latvijas Transatlantiskā Organizācija (LATO) un Nacionālie Bruņotie spēki (NBS) turpina publisku akciju «Ceļojošais NATO džips» Latvijas mazpilsētās, veicot izbraukumu pa Ziemeļlatgales reģionu.

Akcijas ietvaros paredzētas LATO pārstāvju sarunas ar reģiona iedzīvotājiem. Karavīri demonstrēs militāro ekipējumu un atbildēs uz interesentu jautājumiem par Latvijas armiju.

«Rēzeknes Vēstis»

KRĀSLAVAS RAJONĀ

Krāslavietes olimpiskais lidojums

Mērķtiecīgiem un strādīgiem jauniešiem tagad visa pasaule vaļā, par to liecina krāslavietes Inetas Radevičas biogrāfija.

Pirmā trenere viņas dzīvē bija māmiņa Inna Radeviča, kura jau kopš bērnības palīdzēja meitenei atvērt durvis kaislību pilnajā sporta pasaulē. Kad Ineta, *Varavīksnes* skolas absolvente, atvadījās no dzimtās skolas, viņa jau bija Latvijā pazīstama vieglatlēte, kurai bija teicami rezultāti tāllēkšanā, augstlēkšanā un daudzciņā. Studiju laikā Latvijas Universitātē laimīgs gadījums viņu saveda ar izcilo vieglatlētu Viktoru Lāci, Olimpisko spēļu Sidnejā dalībnieku. Viņš palīdzēja talantīgajai krāslavietei iepazīties ar amerikāņu treneriem, kā rezultātā Ineta turpināja mācības Nebraskas štata universitātē.

Sekmīgi apvienojot mācības ar sportu, arī ASV Ineta pieteica sevi kā augstas klases vieglatlēti. Pirms gada ASV studentu sporta spēlēs Ineta Radeviča kļuva par sudraba balvas ieguvēju, trīssollēkšanā uzrādot rezultātu 13,37 metri. Šogad viņa izcīnīja jau čempiones titulu. Eiropas kausa izcīņa Dānijā, kur Ineta piedalījās Latvijas izlases komandas sastāvā, noslēdzās ar jaunām uzvarām, jauniem apbalvojumu kolekcija papildinājās ar zelta medaļām trīssollēkšanā un tāllēkšanā. Nākamais kāpums – Eiropas čempionāts vieglatlētikā Polijā, no kura Ineta atgriezās ar divām bronzas balvām.

Augstie sasniegumi paver jaunus horizontus, Latvijas sportiste jau izcīnīja tiesības piedalīties ne tikai gaidāmajā pasaules vieglatlētikas čempionātā Parīzē, bet arī 2004. gada Olimpiskajās spēlēs, kas notiks Atēnās.

Uzlecošā sporta zvaigzne ir pateicīga *Varavīksnes* skolas pedagogiem, kuri deva viņai lieliskas angļu valodas zināšanas, kas lielā mērā palīdzēja jauniešiem realizēt sevi sportā.

«Ezerzeme»



● Latvijas olimpiskā cerība, Krāslavas vieglatlēte Ineta Radeviča.

LIKUMĪBA, INFORMĀCIJA

POLICIJAS ZIŅAS

No 20. jūlija līdz 3. augustam Preiļu rajona policijas pārvaldē reģistrēti 119 iesniegumi.

Apzog neaizslēgtu automašīnu

20. jūlijā Rušonas pagastā ūdensslēpošanas bāzē no neaizslēgtas automašīnas Mazda 626 tika nozagtas divas rokassomiņas ar dokumentiem un dažādām mantām. Policija noskaidro vainīgās personas.

Pa siltumtrases tranšeju iekļūst remontdarbniecās

21. jūlijā saņemts iesniegums no Preiļu mūzikas un mākslas skolas direktora par to, ka caur siltumtrases tranšeju iekļūts skolas remontdarbniecā un no turienes nozagtas dažādas mantas, bet darbniecās telpas izdemolētas. Materiālais zaudējums un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Kabatās – 31 paciņa cigarešu

22. jūlijā Preiļos, Turgus laukumā policijas darbinieki atklāja, ka 1958. gadā dzimušais Sergejs virsjakas kabatās uzglabāja 17 paciņas cigarešu «Prima Neva», 14 paciņas cigarešu «Leņingrad» bez akcīzes marķējuma un viena litra plastmasas pudeli ar caurspīdīgu šķidrumu. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols, cigaretes izņemtas.

Izsit rūti, iekļūst garāžā

22. jūlijā Aglonas pagastā, izsītot loga rūti, zagļi iekļuvuši 1959. gadā dzimušajam Jānim piederošajā garāžā, no kuras paņemtas dažādas mantas. Materiālais zaudējums – 1000 latu apmērā. Lietas apstākļi un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Nokļūst slimicā ar galvas traumām

23. jūlijā Preiļu slimnīcā uzņemšanas nodaļā pēc medicīniskās palīdzības griezās 1977. gadā dzimušais Preiļu iedzīvotājs Arturs. Cietušajam mediķi konstatēja galvaskausa traumu. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Tajā pašā dienā Preiļu slimnīcā mediķiem nācās sniegt palīdzību

arī kādam 1987. gadā dzimušam iedzīvotājam, kuru medicīnas iestādē alkohola reibumā nogādāja no Riebiņu parka. Tika konstatēts smadzeņu satricinājums, galvaskausa un ķermeņa sasitumi. Pusi piekāvusi divi vīrieši. Policija noskaidro lietas apstākļus.

Avarē un gūst traumas

23. jūlijā, vadot automašīnu Audi-80, Riebiņu pagastā ceļa Zeimuli – Lomi – Riebiņi 14. kilometrā 1982. gadā dzimusi Evita netika galā ar transportlīdzekļa vadību, nobrauca no ceļa. Automašīna apmetā vairākus kūleņus. Vadītāja, kā arī 1987. gadā dzimušais Audi-80 pasažieris ar dažādām traumām nogādāti Preiļu slimnīcā. Notiek avārijas apstākļu pārbaude.

26. jūlijā Vārkavas pagastā ceļa Preiļi – Raunieši – Rožupe 5. kilometrā automašīnas Audi-80 vadītāja, 1975. gadā dzimusi Ieva nespēja novaldīt automašīnu, kas nobrauca no ceļa un apgāzās. Braucēja ar grieztu brūci nogādāta Preiļu slimnīcā.

Nozaga ūdensmotociklu

26. jūlijā Aglonas pagastā Cirišu ezera krastā, noraujot piekaramo atslēgu, nozagts 1962. gadā dzimušajam Rihardam piederošais ūdensmotocikls «Yamaha». Saimniekam nodarīts materiālais zaudējums 6000 latu apmērā.

Brauca piedzēries un apsūkāja policistus

27. jūlijā Preiļos policijas darbinieki aizturēja 1955. gadā dzimušo Voldemāru, kurš alkohola reibumā vadīja automašīnu Opel Kadett. Vadītājs bija tik sašutis, ka apsūkāja policijas darbiniekus necenzētiem vārdiem.

Noskaidro, kā gūta trauma

28. jūlijā Preiļu slimnīcā uzņemšanas nodaļā ar galvas traumu nogādāta Vārkavas novada Arendoles iedzīvotāja, 1976. gadā dzimusi Olga. Policija pārbauda lietas apstākļus.

Zog ievārijumu un naudu

28. jūlijā Preiļos, uzlauzot dzī-

Uz lauku ceļa notrieca zirgu

2. augustā Līvānu novada Turku pagastā uz kāda lauku ceļa nenoskaidrotas markas automašīna notrieca zirgu, kas pēkšņi šķērsoja ceļa braucamo daļu. Dzīvnieks piederēja 1942. gadā dzimušajam Albertam. Automašīnas vadītājs notikuma vietu atstāja.

Policija lūdz atsaukties personas, kurām ir informācija par šo negadījumu, un ziņot pa tālruniem 53-02802 vai 53-02829. Anonimitāte garantēta.

vokļa durvis, 1945. gadā dzimušajai dzīvokļa saimniecei Tatjanai zagļi aiznesuši 20 puslitra burciņas ar ievārijumu un 15 latus, ko atraduši skapī. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Privātā mežā nocirstas 16 egles

29. jūlijā saņemts iesniegums no Preiļu novada Aizkalnes pagasta centra iedzīvotājas, 1959. gadā dzimušās Aijas par to, ka viņas dēlam piederošajā mežā kāds ir nocirtis 16 augošas egles. Nodarīts zaudējums 300 latu apmērā. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Protokols par nelicencētas datorprogrammas izmantošanu

29. jūlijā par nelicencētas datorprogrammas izmantošanu administratīvā pārkāpuma protokols sastādīts kādam SIA «Preiļu saimnieks» darbiniekam. Materiāls nosūtīts uz Preiļu rajona tiesu.

Notrieca gājēju un aizbrauca

29. jūlijā Līvānos nenoskaidrotas markas automašīna notrieca gājēju, 1956. gadā dzimušo Bronislavu. Vadītājs negadījuma vietu atstāja. Policija vainīgo personu noskaidrojusi, tā tiks saukta pie administratīvās atbildības.

Automašīnā atrod alkoholu un cigaretes

30. jūlijā Preiļos pie pilsētas turgus policijas darbinieki konstatēja, ka automašīnā Mitsubishi Galant, kuras lietotājs ir 1958. gadā dzimušais Sergejs, tika uzglabātas deviņas viena litra plastmasas pudeles ar caurspīdīgu šķidrumu un 140 paciņas cigarešu. Preces tika izņemtas, notiek lietas apstākļu pārbaude.

Protokols par normatīvo aktu pārkāpumiem

30. jūlijā Līvānu novada Rožupes pagastā kokzāģētavas direktoram, 1954. gadā dzimušajam Antonam sastādīts administratīvā

pārkāpuma protokols par darbu regulējošo normatīvo aktu pārkāpumiem.

Uzradušies mājlopu zagļi

30. jūlijā Pelēču pagasta iedzīvotājai, 1934. gadā dzimušajai Teklai no mājas pagalma nozagtas divas aitas. Materiālais zaudējums un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Piekauj atpūtniekus pludmalē

30. jūlijā Aglonas pagastā pludmalē pie ezera nenoskaidroti vīrieši iesita pa seju 1976. gadā dzimušajam Jānim un 1976. gadā dzimušajai Inesei. Policija noskaidro lietas apstākļus.

No kafejnīcas pagalma aizzen automašīnu

31. jūlijā Jersikas pagastā no kafejnīcas «Bordertauna» pagalma nozagta automašīna BMW-320, kas pieder 1977. gadā dzimušajam Artūram. Materiālais zaudējums un vainīgās personas tiek noskaidrotas.

Noskaidro piekaušanas iemeslu

31. jūlijā 1984. gadā dzimušais Maksims piekāva Preiļu iedzīvotāju, 1961. gadā dzimušo Minadoru. Policija noskaidro piekaušanas iemeslu.

Sadurta jauna sieviete

1. augustā Preiļu slimnīcā uzņemšanas nodaļā no Preiļu novada Preiļu pagasta centra ar durtu brūci vēderā nogādāta 1985. gadā dzimusi Nadežda. Policija vainīgo personu noskaidrojusi.

Rožkalnos nodega ēkas

1. augustā Vārkavas novada Rožkalnos izcēlās ugunsgrēks. Nodega 1955. gadā dzimušajam Valērijam piederošās ēkas 350 kvadrātmetru platībā. Materiālā zaudējuma apjoms un aizdegšanās iemesli tiek noskaidroti.

Pretojās policistiem

1. augustā Līvānu iedzīvotājs, 1952. gadā dzimušais Jānis alko-

hola reibumā veica huligāniskas darbības un fiziski pretojās policijas darbiniekiem, kad tie centās viņu aizturēt. Sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Policijas darbinieku likumīgajām prasībām Līvānu policijas iecirknī nepakļāvās arī 1962. gadā dzimusi Ludmila. Arī viņai sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Izsita automašīnai priekšējo stiklu

1. augustā uz ceļa Preiļi – Ančini pie autobusu pieturas «Vaivodi» 1980. gadā dzimušais Aleksandrs, būdams alkohola reibumā un huligānisku tieksmju vadīts izsita automašīnai Ford Transi priekšējo stiklu. Mašīna pieder 1969. gadā dzimušajam Viktoram. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Piekauj kultūras pasākuma laikā

2. augustā Preiļu parka estrādē kultūras pasākuma laikā 1983. gadā dzimušo Olgu piekāva nepazīstama jaunieci. Policija vainīgo personu noskaidrojusi, bet cietušajai izsniegts nosūtījums un tiesu medicīnisko ekspertīzi.

Draudēja sievai ar izrēķināšanos

2. augustā Vārkavas novada Rožkalnu pagasta iedzīvotājs, 1969. gadā dzimušais Guntis alkohola reibumā veica huligāniskas darbības, lamājās un draudē izrēķināties ar savu sievu. Vainīgajam sastādīts administratīvā pārkāpuma protokols.

Guva sejas traumas

4. augustā no Jersikas pagasta uz Līvānu slimnīcu ar sejas traumām nogādāts 1984. gadā dzimušais Juris. Lietas apstākļi tiek noskaidroti.

Aizdzīts velosipēds

3. augustā Līvānu iedzīvotāja, 1950. gadā dzimusi Veneranda konstatēja, ka no viņas mājas pagalma nozagts sieviešu velosipēds. Notiek lietas apstākļu pārbaude.

Preiļu rajona policijas pārvaldes informācija

Papildus 22 lati par lietotu auto

Ministru kabineta komiteja akceptējusi nolietoto transportlīdzekļu apsaimniekošanas likumprojektu. Tas paredz pirms transportlīdzekļa reģistrēšanas Latvijā nomaksāt dabas resursu nodokli.

Dabas resursu nodoklis par automašīnu būs 22 lati, tas būs jāmaksā, pirmo reizi reģistrējot spēkratu Latvijā. Vides ministrijas Eiropas integrācijas nodaļas va-

dītāja vietniece Anita Drondina Saeimas Eiropas Savienības informācijas centrā (ESIC) skaidroja, ka nodoklis būs jāmaksā gan pilnvarotajiem automašīnu dīleriem, gan privātpersonām, kas automašīnas Latvijā ievēd savai lietošanai. Tādējādi automašīnu cenas nākotnē varētu pieaugt. Paredzams, ka likums stāsies spēkā 2004. gada aprīlī un jaunais dabas resursu nodoklis attieksies tikai uz tiem spēkratiem, kas tiks reģistrēti pēc šī datuma. Līdzekļi

tiek ieskaitīti Vides aizsardzības fondā, kas tos izmantos veco automašīnu apsaimniekošanai, proti, to savākšanas organizēšanai, pārstrādei un otrreizējai izmantošanai atbilstoši vides prasībām.

ES direktīvā 2000/53/EC par lietotām automašīnām norādīts, ka transporta līdzeklis no pēdējā īpašnieka jāpieņem bez maksas. Nav pieļaujams, ka autokapsētās par mašīnas vraka pieņemšanu prasa maksu. Direktīvā noteikts, ka 70-85 procenti no katras vecās

mašīnas svara tiek pārstrādāti vai atkārtoti izmantoti, par to atbild ražotājs.

Likumprojektā norādīts, ka automašīna būs jānodod licencētā apstrādes punktā, kas izsniegts tās likvidācijas sertifikātu, pēc tam īpašnieks mašīnu varēs ņemt no uzskaites. A.Drondina stāsta, ka par licencēta automašīnu ap-

strādes punkta izveidi domājot vairākas firmas. Akciju sabiedrība «Liepājas metalurģis» un kāds Somijas uzņēmums jau interesējies par vracu pārstrādi.

Pašlaik vidējais automašīnas vecums Latvijā ir 13 gadi, turklāt 86 procenti valstī ievesto spēkratu ir lietoti.

Saeimas ESIC

VESELĪBAI

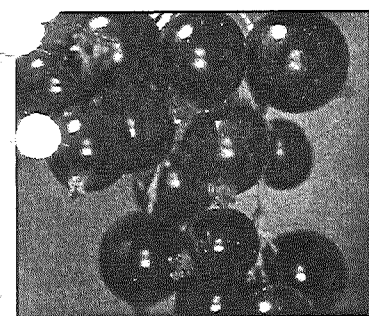
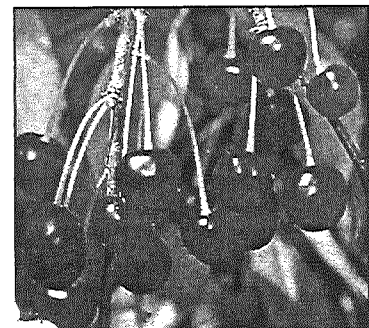
Vasarā jāapēd desmit kilogramu ogu

Ogas ir ne vien garšīgas, bet arī ļoti veselīgas. Uzskata, ja cilvēks vasarā apēd 10 kilogramus dažādu ogu, viņam ne ārsti, ne zāles nebūs vajadzīgi.

◆ **Zemeņu laiks** jau ir pagājis. Nākamgad jāatceras, ka ar zemenēm var ārstēt hipertoniāli, aterosklerozi un mazasinību.

◆ **Ķiršos** ūdenī šķīstošo vitamīnu nav mazāk kā granātābolos. Samērā daudz tajos ir arī kumarīna – vielas, kas mazina asinsreci. Tās nozīmē, ka ķiršus ieteicams ēst tiem, kuri cenšas novērst aterosklerozi vai arī samazināt tās izpausmes, ja šāda kaite jau pietusies. Cilvēkiem, kuri visu savu regulāri ēd ķiršus, vājākas pretākas kļūst sāpju lēkmes un asināts apvidū. Tie mazina arī dažas kuņģa kaites un pozitīvi ietekmē nervu sistēmu.

◆ **Ķiršos** ir vitamīnu C, B₂ un B₆ apvienojums, kā arī dzelzs un magnijs, kas palīdz ar mazasinību sirgstošajiem. Askorbīnskābe ar P vitamīnu un miecvielām tonizē



un nostiprina kapilārus, pazemina arteriālo asinsspiedienu un paaugstina organisma izturību pret radiācijas iedarbību.

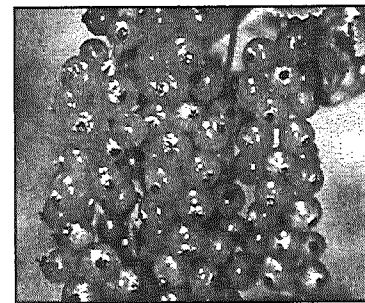
◆ **Upenes.** Lai apmierinātu organisma diennakts prasību pēc C vitamīna, pietiek apēst 50 g upeņu. Tās patiesi var dēvēt par «apatieku uz zara», jo palīdz gan pie vitamīnu trūkuma, sirds un asinsvadu slimībām, laringrīta un bronhīta, uzlabo asinsradi, novērš pūšanas un rūgšanas procesu zarnu traktā. Svaigo upeņu sula ir noderīga arī pret nervu slimībām un stiprām galvassāpēm.

◆ **Tomēr,** lai arī cik vērtīgas ir upenes, tiem cilvēkiem, kas slimo ar gastrītu, kuņģa čūlu, ar paaugstinātu kuņģa sulas skābi, pret šīm ogām jābūt piesardzīgiem.

◆ **Sarkanās jāņogas** ir gan sviedrēšanas līdzeklis, gan palielina ēstgribu, gan labs slāpju veldzētājs. Šajās ogās ir liels daudzums pektīna, tāpēc tām piemīt spēja izvadīt no organisma dažādus toksīnus.

◆ **Taču jāņogas** ir ļoti daudz skābes, tāpēc ar tām nav ieteicams iesākt dienu, ja vēders vēl ir tukšs. Tās var izraisīt gastrīta lēkmi. Bet, ja to dara regulāri, var iegūt arī kuņģa čūlu. Jāņogas desertā – cik vien vēlaties.

◆ **Mellenes.** Tajās ir ļoti daudz mangāna, kas organismam nepieciešams, jo piedalās asinsradē. Nav tādu ogu, kas tik labvēlīgi ietekmētu redzi kā mellenes. To saturošās vielas palielina redzes



asumu, atslābina nogurumu pēc darba mākslīgā apgaismojumā, uzlabo redzi naktī. Tāpēc mellenes ir īpaši noderīgas lidotājiem, šoferiem, programmētājiem. Šiem cilvēkiem tās vajadzētu ēst ne tikai sezonā, bet arī ziemā un pavasarī. Tas reāli ir iespējams, jo mellenes savas īpašības saglabā, arī dažādos veidos uzglabājot.

◆ **Un vēl – mellenēs** ir vielas, kas samazina asinīs cukuru. Cukura diabētiķiem (II tipam un riska grupai) ieteicams izmantot ogas kopā ar melleņu lapām.

◆ **Mellenes** iesaka arī kuņģa un zarnu trakta traucējumu gadījumā gan bērniem, gan pieaugušajiem. Šīs ogas ir dabīgas antibiotikas, turklāt neizraisa nekādus blakus efektus. Tās ir noderīgas smaganu iekaisumiem un kakla sāpēm.

◆ **Saprotams,** jāņem vērā arī tas, ka, ēdot mellenes, var rasties vēdera aizcietējumi, tāpēc cilvēkiem, kas cieš no šīs kaites, vajadzētu ogas ēst ar mēru.

◆ **Avenes –** jau visiem zināms, ka šīs ogas mazina karstumu un sviedrē, jo satur salicilskābi un tāpēc iedarbojas kā aspirīna tablete, taču bez kaitīgās iedarbības uz kuņģa gļotādu. Tām ir arī asiņošanu apturoša iedarbība.

◆ **Tomēr** no pārlietu lielas šo garšīgo ogu baudīšanas būtu jāizvairās tiem, kas cieš no podagras vai nefrīta, jo avenes satur daudz purīna.

◆ **Ja jums** ir iespējams, centieties ne tikai ēst ogas, kad tās ienākušas, bet sagatavojiet tās ziemai: kaltētas, saldētas, konservētas. Vērtīgas vielas šādi tiek saglabātas ja ne pilnīgi, tomēr samērā daudz. Un beigās vēl kāds arguments par labu ogām: norvēģu biologi uzskata, ka tās satur sevišķi daudz antioksidantu – vitamīnus A, C, E un selēnu, vairāk nekā citi augi. Maksimālais antioksidantu daudzums konstatēts upenēs, zemenēs, avenēs, zilēnēs, granātābolos. *«NR4»*

RECEPTES

Upeņu želeja

Ogas sašķaida ar koka stampiņu. Savāra ar ūdeni: uz 1 litru sašķaidītu ogu pielej ½ litru ūdens. Izkāš caur drānu, lai sula būtu dzidra. Tad uz 4 glāzēm iegūtās sulas pieber 3 glāzes cukura un pielej 1 glāzi ūdens vai 1 glāzi sarkano jāņogu sulas. Vāra lēzenā katlā, pastāvīgi maisot un nosmalstot, uz stipras liesmas. Apmēram pēc 20-30 minūtēm uzpīlina uz šķīvja. Ja piliens sarec, želeja ir gatava. To var saliet traucos.

Lai želeja labi uzglabātos, tūlīt pēc saliešanas burkā to aizvāko šādi: siltai vai karstai želejai uzlej ne vairāk kā ½ tējkaroti degvīna, kuru tūlīt aizdedzina, un, liesmai degot, liek vīrsū vāciņu. Starp masu un vāciņu izveidojas vakuums. Želejai atdziestot, vāciņš pievelkas vēl stingrāk. Ne želejas, ne ievā-

rījumi, šādi aizvākot, nepelē un nebojājas.

Aveņu želeja

Aveņu sula viena pati nesarec, no tās var izvārīt tikai sīrupveida masu. Ja grib iegūt želeju no aveņu sulas, tad jāliek klāt ābolu vai jāņogu sula. Pie 3 litriem aveņu sulas jāpielej 1 litrs jāņogu vai ābolu sulas. Sulas un cukura attiecība 1 : 1. Vāra apmēram pusstundu. Gatavību nosaka pēc pilienu sarecēšanas.

Ābolu dzidrā želeja

Nem skābus vai saldskābus ābolus. Sagriež, uzlej tik daudz ūdens, lai tie būtu tikko apņemti, un vāra, kamēr izšķīduši. Tad salej drānas maisiņā, lai notekas. Iztecina šķidrums lej lēzenā katlā. Uz 1 litru sulas ber 1 litru cukura. Var garšai pielikt citrona miziņu vai vaniļu.

Vāra uz straujas uguns, maisot un putas nosmalstot, līdz želeja gatava.

Ābolu un aveņu marmelāde

2 kg paskābu ābolu nomizo un izgriež serdes. Uzreiz iemet aukstā ūdenī, lai tie neapbrūnētu. 1 litru aveņu sulas savāra sīrupā ar 1,5 kg cukura. Liek iekšā ābolus un vāra, kamēr masa sabiezē. Var uzglabāt burkā, bet var veidot konfektes: pannā iekļāj pergamenta papīru, uz kura izlej sabiezējušo marmelādes masu 1,5 cm biezumā. Pāris stundu liek kaltēties cepeškrāsnī (ne pārāk karstā).

Pēc tam sagriež gabaliņos vai izspiež figūriņas, apviļā cukurā un vēlreiz liek apkalst remdenā krāsnī. Uzglabā kastītēs starp pergamenta papīru.

UZMANĪBU, «NOVADNIEKA» ABONENT!

Speciāls piedāvājums – abonēšana ar atlikto maksājumu!

Lielākā daļa mūsu lasītāju abonē laikrakstu vienam mēnesim, jo ne katrs var atļauties noformēt abonentu ilgākam laikam. Lai rēķinātos ar jūsu laiku un naudas tēriņu, izprotot jūsu vēlmes un iespējas, «Novadnieks» redakcija piedāvā pilnīgi jaunu iespēju – **ABONĒŠANU AR ATLIKTO MAKSĀJUMU**. Tas jums neradīs papildus izdevumus, bet dos iespēju veikt maksājumu izdevīgā laikā un vietā.

Kas jums jā dara:

◆ aizpildiet un nosūtiet mums laikrakstā publicēto abonēšanas pasūtījuma kartīti, bet norēķinieties redakcijas reklāmas un sludinājumu nodaļā līdz katra mēneša pēdējam datumam. Ja visu laiku «Novadnieku» abonējat pa vienam mēnesim un esat pārliecināts, ka to darīsiet arī turpmāk, tad tagad, noformējot parakstīšanas redakcijā kaut vai līdz gada beigām, jums nebūs jāuztraucas par to, ka to varētu aizmirst vai mēneša beigās nepietikt naudas kārtējai abonēšanai;

◆ jau tagad daudzi izmanto šo iespēju, vienkārši piezvanot mums uz redakciju, bet turp-

māk, ja aizpildīsiet speciālo abonēšanas kartīti, varēsiet neuztraukties arī par to. Bez tam maksu par abonēšanu nav jāveic pašam, to nokārtot var jebkurš jūsu paziņa, draugs vai kaimiņš, kas dodas uz Preiļiem;

◆ samaksu var veikt arī ar pārskatījumu, ieskaitot naudu mūsu kontā. Šajā gadījumā jūs pa pastu saņemsiet rēķinu, kuru varēsiet apmaksāt bankā līdz mēneša beigām;

◆ paziņojot iepriekš, jūs jebkurā laikā varēsiet abonēšanas pasūtījumu pārtraukt, kā arī samaksāt visu summu vai daļu no tās.

IZMANTOJIET ŠO IESPĒJU JAU ŠODIEN UN AIZMIRSTIET PAR TURPMĀKAJĀM ABONĒŠANAS RŪPĒM! IETAUPĪSIET ARĪ NAUDU PAR ABONĒŠANAS PAKALPOJUMIEM!

«NOVADNIEKS» BŪS TAVS LABĀKAIS, PRECĪZĀKAIS UN RAJONĀ LASĪTĀKAIS NAVIGATORS. TAS ATKLĀS JAUNUS HORIZONTUS PLAŠĀJĀ INFORMĀCIJAS JŪRĀ!

ABONĒŠANAS KARTĪTE

Lūdzu noformēt «Novadnieka» abonementu:

Vārds _____

Uzvārds _____

Personas kods _____

Saņemšanas adrese _____

LV-53

Tālrunis _____ (mājās) _____ (darbā) _____ (mob.t.)

Eksemplāru skaits _____

Abonēšanas termiņš — 2003. gada

augusts	septembris	oktobris	novembris	decembris

Vēlos maksāt redakcijā _____ jā nē

Vēlos katru mēnesi saņemt rēķinu par abonēšanu _____ jā nē

(paraksts)

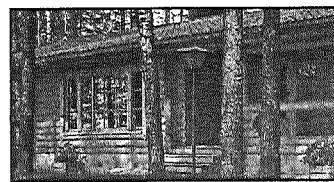
2003. gada _____

Lūdzu, aizpildiet kartīti drukātiem burtiem!

KONKURSS pirts īpašniekiem

«Lielais ķipsis»

Aicinām piedalīties «Novadnieka» konkursā «LIELAIS ĶIPIS».



● Konkursa noteikumi: iesūtīt aprakstus un fotogrāfijas par savu pirti, kā arī par jautriem vai skumjiem notikumiem, kas tajās risinājušies. Tāpat var iesūtīt materiālus par pirts piederumiem un priekšmetiem – ķipjiem, lāvām, pirtslotām, krāsnīm, par to gatavotājiem, par pāršanās tradīcijām un ar to saistītiem ticējumiem. Konkurssam var iesūtīt materiālus par savu pirti, vai arī par kaimiņa, radnieka vai paziņas pirti, ja vien tas ar īpašnieku ir saņēmts.

Konkursam iesūtāmo darbu apjoms nav ierobežots. Jābūt norādītai sūtītāja adresei un ziņām par personu.

● Konkursa galvenā balva — «Lielais ķipsis» būs lieta, kas rotās jūsu pirti un vēl bērnbērniem atgādinās par jūsu uzvaru pirtīm vēltajā konkursā.

● Darbi iesūtāmi līdz 2003. gada 15. septembrim Brīvības ielā 14, Preiļos, LV-5301, vai pa elektronisko pastu: novadnieks@axel.lv

Kādu novadu veidošanas modeli jūs atbalstītu?

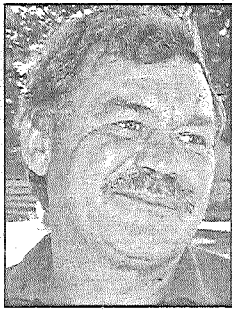
Ludmila, Preiļu iedzīvotāja:

— Esmu dzirdējusi, ka Preiļi diez vai kaut ko iegūs, ja tiks iekļauti kādā lielākā novadā. Tomēr būt rajona centram ir daudz izdevīgāk nekā būt mazai pilsētai lielā novadā. Labi būtu, ja paliktu tā, kā ir šobrīd, jo tagad ir vairāk iespēju kaut ko vadīt, attīstīt un izvēlēties sev labāko variantu. Citādi — kāds mūs vadīs no «augšas».



Vilhelmīne Jakimova, Preiļu 2. vidusskolas skolotāja:

— Viens projekts jau bija izstrādāts, ja tiešām tas bija pārdomāts, varbūt arī vajadzēja pie tā pieturēties. Man ļoti nepatīk, ka mūsu valdība regulāri maina savu nostāju. Tās nozīmē, ka nav nekādas stabilitātes, šķiet, ka tur strādā absolūti nekompetenti cilvēki. Es domāju, ka novadu modeļu vērtēšanā bija jāiesaista pašvaldības, jo pašiem ir labāk redzams, kur jābūt robežai. Priekšlikumi varētu nākt no «lejas» un tikai tad kopā ar pašvaldību vadītājiem tiktu izvērtēti, kurš variants ir labākais, pieņemamākais.

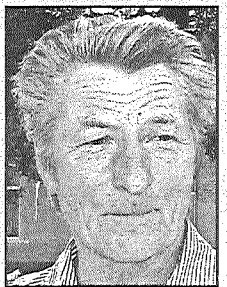


Ilmārs Lozda no Vecvārķavas:

— Mēs paši nesaprotam, ko īsti valdība dara. Informācijas ir pietiekami, taču cilvēki nespēj izsekot daudzajiem novadu modeļu variantiem. Man šķiet, ka vienkāršiem lauku cilvēkiem mazāki novadi derētu labāk. Tas, ka tika izveidots Preiļu novads, manuprāt, ir nesis pozitīvas pārmaiņas.

Dace Sondore, SIA «Tarteks» direktore:

— Man šķiet, ka tomēr vajadzētu mazākus novadu centrus, kur cilvēks cilvēku pazīst un ir vienkāršāk to visu vadīt. Ja būs lielā centralizācija, piemēram, pa visu Latgales novadu viens centrs, novārtā tiks atstāti nomalē dzīvojošie. Cilvēkiem radīsies problēmas mērot tālu ceļu līdz novada centram. Tie ir valdības kārtējie eksperimenti, un nevienam nezina, kā tie beigsies. Vajag skatīties, kā tas ir vēsturiski izveidojies — nevajag neko radīt mākslīgi. Es esmu pret lielo centralizāciju, jo tad pazūd cilvēks.



Valdis, bezdarbnieks:

— Grūti spriest. Iespējams, būtu labāk, ja novadi tiktu veidoti rajonu robežās. Daudzos novadu modeļu variantus es skaidrotu ar to, ka ir pārāk daudz partiju un katrai ir savas intereses. Lieļāku lomu lemsānā par novadu modeļiem vajadzētu piešķirt pašvaldībām, jo tās vislabāk pārzina savas problēmas u.tml.

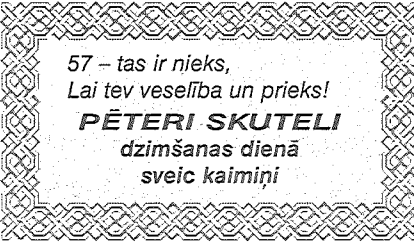
I.Želve

Foto: M.Rukosjuvs

SLUDINĀJUMI, REKLĀMAS, APSVEIKUMS

Starptautiskās grāmatvežu asociācijas SERTIFIKĀTS

Starptautiskās grāmatvežu asociācijas akreditētais (akreditācijas nr. 469) mācību konsultāciju centrs «Konts» organizē divu līmeņu apmācību starptautiskā grāmatvežu sertifikāta iegūšanai:
INTERMEDIATE — «Grāmatvedības uzskaites kārtošana atbilstoši starptautiskajiem standartiem»
FINAL — «Finanšu analīze. Grāmatvedības uzskaites akciju sabiedrībās»
 Tālr. 5424680, 9498691.
 Adrese: Saules 17a-2, Daugavpils.
 e-mails: konts_d@e-apollo.lv



Līvānu fonds «Baltā māja» AICINA DARBĀ BIROJA DARBINIEKUS.
 Nepieciešamās zināšanas un prasmes:
 X ļoti labas latviešu un krievu valodas zināšanas (mutvārdu un rakstiskās),
 X labas iemaņas darbā ar datoru,
 X pamatzināšanas angļu valodā,
 X prasme patstāvīgi plānot un organizēt savu darbu,
 X iemaņas lietvedībā.
 Svarīga ir izpratne par sabiedrisko organizāciju darbības specifiku.
 Iesniedzamie dokumenti:
 CV, motivācijas vēstule, divas rekomendācijas.
 Interesentus lūdzam iesniegt dokumentus līdz 20. augustam fonda telpās Stacijas ielā 2, Līvānos (1. stāvā).

Z/s «Jaunarāji»
IZSLUDINA KONKURSU jaunlopu kūts rekonstrukcijai.
 Informācija pa tālruni 6371204, 9199653.

AICINĀM DARBĀ austersēnu audzētājus. Apmācām.
 Tālr. 5221316, 6349625.

«NIKO-LOTO» pērk un pārdod privatizācijas un kompensācijas sertifikātus un LOMBARDS izsniedz kredītu pret ķīlu katru dienu Līvānos, Stacijas ielā 1. Tālr. 6780843, 42332, 41221 (vakaros). Preiļos (tikai sertifikāti), Raiņa bulv. 15. Tālr. 53-07068, 23024 (vakaros).

«NOVADNIEKA» KALENDĀRS

Kinoteātris «Ezerzeme» Preiļos
 6. un 7. augustā pulksten 20.00 mūzikls «Čikāga».

◆ 8. un 10. augustā pulksten 18.00 un 20.00, 11., 12. un 13. augustā pulksten 20.00 romantiska komēdija «Kā zaudēt puisī 10 dienās».

Rožkalnu kultūras nams

◆ 9. augustā pulksten 22.00 balle, spēle Aija.

Aglonas kultūras nams

◆ 16. augustā pulksten 21.00 balle.

Sīlukalna kultūras nams

◆ 9. augustā pulksten 23.00 balle, spēle grupa «Bruģis».

Galēnu kultūras nams

◆ 8. augustā pulksten 22.00 dīdžeja Normunda diskotēka.



2003./2004. mācību gadā
Baltijas Krievu institūta Rēzeknes filiāle uzņem studentus akreditētās programmās:

Tiesību zinātnes (latviešu un krievu plūsma)

Uzņēmējdarbības vadība

- Specializācijas
- Menedžments (firmas vadība, latviešu un krievu plūsma)
 - Informācijas sistēmas vadība (krievu plūsma)
 - Sabiedrisko attiecību vadīšana (Public Relations) (krievu plūsma)

Studiju forma — vakara.

Studiju ilgums 4 gadi.

Uzņemšana BKI pēc testēšanas rezultātiem (IQ tests).

Uzņemšanas komisija strādā līdz 15.08.03 otrdienās un ceturtdienās no plkst. 16.30 līdz 18.00

Adrese: Dārzu iela 21/17, Rēzekne.

Tālr. uzziņām 4624696, 4624741, 6481642, 4624896.

Sirsniņi pateicos dekānam J.Steipiņam, radiem, kaimiņiem un visiem, kas piedalījās Pētera Mežinska izveidošanā pēdējā gaitā.

Sieva

SIA «EVERSS V»
 X piedāvā apšuvuma un grīdas dēļus,
 X sniedz ēvelēšanas, profilēšanas pakalpojumus.
 Tālr. 9409831.

Latgales Finanšu un investīciju kompānijas Preiļu filiāle
piedāvā pensionāriem:
 ✓ aizdevumus bez ķīlas,
 ✓ līzingu bez pirmās iemaksas,
 Preiļi, Raiņa bulvāris 19, 8. kab. Līvānos (tikai otrdienās no plkst. 10.00 līdz 14.00, iepriekš jāpiezvana) kultūras nama ēkā.
 Tālr. 5324164, 9142145, fakss 5324154.

SIA «OLINS» (Liepāja, licence nr. 28-380 līdz 04.09.03.)

Preiļu novada Ličos pērk melnos metāllūžņus.
 Samaksa uz vietas. Līdzī jāņem pase.
 Tālr. 6404710.

Pārdod

2. laktācijas govi Priekuļos. Tālr. 5334421; dzinēju SMD. Tālr. 5376221;

māju ar saimniecības ēkām un zemi (3,5 ha) 4 km no Līvāniem. Tālr. 9164907; dzīvokli, dzīvojamā platība 54,41 m², kopējā 70,69 m², un logus 146 x 146 cm (12 gab.), 208 x 146 cm (4 gab.). Tālr. 9191441; garažu Preiļos. Tālr.9118637.

Pērk

un maina zirgus. Tālr. 6858698; māju Līvānos. Tālr. 6558117.

Dažādi

Rušonas pagastā pazudusi 6 mēnešus veca melna laika, priekšējā kreisā kāja balta. Tālr. 9436829, 9423305.

PĀRDOD dīvanus, atpūtas stūriņus, krēslus
 Līvānos, Rīgas ielā 75 (rotālietu veikalā).

AICINA DARBĀ celtniekus iekšdarbu veikšanai lopu kautuves celtniecībā.
 Ir kopmitnes.
 Tālr. 5033730, 6517026.

Firma veic apalkoku izvešanu no cirsma līdz ceļam.
 Cena par m³ sākot no Ls 1,60.
Pērk cirsma un mežu īpašumā.
 Tālr. 4125777, 9266904.

PĒRK lapu koku cirsma.
 Tālr. 9394934.

SIA «Ranko» iepērk mājlopus dzīvsvārā.
 Samaksa tūlītēja.
 Tālr. 42807, 44179, 9161121.

7. un 12. augustā pārdos jaunputnus 3-4 mēn., dējējvistas 10-14 mēn. (cena no Ls 0,80), Pekinas pilēnus un broilerus (1 mēn.), galjus (arī maļņa) L. Puļņos 7.30, Priekuļos 7.40, Rudzātos 7.55, Rožupē 8.15, Līvānos 8.30, Jersikā 9.00, Upeniekos 9.10, Starš 9.25, Vanagos 9.40, Sutros 9.55, Preiļos 10.10, Ančkinos 10.35, Vārkavā 10.45, Upmalā 11.00, Rīmicānos 11.10, Arendolē 11.25, Peļēšos 11.40, Aizkalnē 11.55, Ārdavā 12.10, Aglonā 12.25, Jaunaglonā 12.35, Aglonas st. 12.50, Baškos 13.00, Kastīrē 13.05, Anspokos 13.15, Gailiņos 13.30, Riebiņos 13.45, Stabulniekos 14.00, Galēnos 14.10, Polkoronā 14.20, Smeļeros 14.30, Pieniņos 14.40. Tālr. 5321270, 9186065.

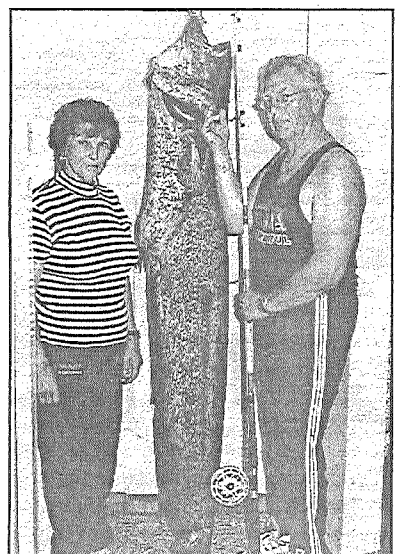
Sams ievēl makšķernieku straumē

Šī gada lielāko zivi ar spīningu no Daugavas izvilka jēkabpilietis Boriss Spaskovs. Viņa izmakšķerētais sams uzskatāms par rekordlomu, jo svēra 58,2 kilogramus un bija 2,07 metrus garš. Lai to dabūtu krastā, makšķerniekam vajadzēja aptuveni divas stundas.

Boriss Spaskovs ar makšķerēšanu nodarbojas 57 gadus. Tik liela zivs gadījies pirmo reizi mūžā. Tās dienas piedzīvojumu viņš uzskata par vesela stāsta vērtu, jo tik nopietnu cīņņu par lomu vēl nebija pieredzējis. Kādu mirkli šķita, ka sams būs stiprāks par zvejnieku.

Boriss Spaskovs ik gadu piedalās konkursā «Latvijas gada lielākā zivs», kurā vairākkārt guvis godalgotas vietas. Aizpērn viņš šajā konkursā uzvarēja, izvelkot 32 kilogramus smagu samu.

«Jaunais Vēstnesis»



● Vairāk nekā pussimts kilogramu smagais milzenis augumā pārsniedz Borisu un Annu Spaskovus.